

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.932. - Oglasi po tarifi.

God. X.

Ljubljana, 15. oktobra 1928.

Broj 20.

Ljubljana, 15. oktobra 1928.

Osam godina je prošlo 10. oktobra ove godine od onog nesrećnog dana istorije izgrađivanja države naše, kad nam je nepovoljan rezultat plebiscita 10. oktobra 1920 otkinuo od državnog tela našeg, svakom Jugoslovenu najplešći i najdraži deo Slovenačke — Koruške.

Iako se sa bolom sećamo toga dana, ipak nas veseli jedna pojava u našoj javnoj štampi, a ta je, da je prilikom osme godišnjice plebiscitne nesreće nestalo onog partijskog predbacivanja o uzrocima, i odgovornosti onih, s ovu i onu stranu Karavanki, koji su tobože skrivili tu našu nacionalnu nesreću. Lepša budućnost, Koruške i probuđivanje narodne svesti našeg življa s onu stranu Karavanka, u vezi s njihovom uspešnom borbom za samoodržanje, predpostavlja se danas — rekriminacijama. Pozitivan rad i gigantska borba za najelemenarnija životna, građanska i narodna prava svesne naše braće u Koruškoj, stvorili su kod nas pozitivno javno mnjenje, koje uvida danas, da je bilo sve ono predbacivanje ludo trošenje narodne energije, koja bi se bila mogla mnogo korisnije upotrebiti.

Nepovoljan rezultat plebiscita, bio je za svesne nacionalne borce i radnike među koruškim slovcencima, svršen čin s kojim su odmah i stvarno računali te se upustiše s nadom na uspeh u žestoku borbu protiv nasilne germanizacije, koja se počela provoditi odmah po plebiscitu svom oštrinom od Nemaca, koji su nastojali da unište i uguše tako reći preko noći svako slovenačko narodno osećanje.

U tom nastojanju potpomagalo ih je svim silama nemačko katoličko svećenstvo, koje je širilo germanizaciju na štetu tamošnjeg našeg svećenstva i naroda. K tome predmetu donosi list »Manjinski presbiter« jednu vrlo uspešnu paralelu o radu nemačkih katoličkih svećenika u Južnom Tirolu i Koruškoj, bazirajući svoje tvrdnje na samim činjenicama. Između ostalog kaže i ovo: »Društvo nemačkog katoličkog svećenstva praške nadbiskupije, primilo je na svojoj sednici od 22. augusta ove godine sledeći zaključak: »S najvećim zanimanjem i udivljenjem prati društvo junačku borbu nemačkog svećenstva u Južnom Tirolu, koje se odlučno bori za prirodna prava tamošnjih Nemaca, za upotrebu nemačkog maternjskog jezika kod obuke veroučiva, kod propovedi, kod službe božje i u duhovnom pastirstvu. Za sva vremena i za sve narode zahtevala je i branila katolička crkva to prirodno pravo. Zato izriče društvo prognojom, neustrajšivom nemačkom svećenstvu u Južnom Tirolu iskreno priznanje i molitve za moć i ustrajnost njihove, pred Bogom i ljudima opravdane borbe«.

Za sva vremena i za sve narode, prema tome i za naš koruški slovenački deo naroda zahteva katolička crkva, da se podučava u materinskom jeziku katekizam, da se upotrebljava kod propovedi, službe božje i u duhovnom pastirstvu. — Čast i poštovanje nemačkom katoličkom svećenstvu u Južnom Tirolu, koje se odlučno bori i neustrajšivo brani to prirodno pravo naroda. U Koruškoj je obratno i to naročito u župama Grabštajnu, Vetrinju, Mariji na Zili, Grebinju, Rudi, Timenici i St. Lipžu, gde nemačko katoličko svećenstvo gazi to prirodno pravo naših sunarodnjaka. Kakvu resoluciju bi za njih, donelo društvo nemačkog katoličkog svećenstva u Čehoslovačkoj?»

Tim rečima, odnosno tim pitanjem svršava pisac članak u M. P. — Mi smo doduše mišljenja, da nije dužnost nemačkog katoličkog svećenstva praške nadbiskupije, da se brine i da eventualno odobrava ili protestira protiv postupka nemačkog katoličkog svećenstva u Koruškoj, već bi to morala biti nacionalna dužnost ovdšnjeg našeg katoličkog svećenstva, da digne svoj glas protiv progona našeg svećenstva i maternjskog jezika u crkvi i školi, te na taj način dalo, moralnu potporu za daljnju borbu našem tamošnjem svećenstvu, a preko njega i narodu.

15.279 glasova palo je za Jugoslaviju za vreme plebiscita. Po katastrofi upustili su se naši ljudi bez očajavanja na nejednaku borbu sa silnim i nadmoćnim neprijateljem, u kojoj već žanju — blagodarci svojoj dubokoj nacionalnoj svesti i divnim značajevima svojih voda — prve plodove. Polako prodiru u opštinske uprave, zemaljska veća i državni parlament.

Svečana proslava proboja Solunskog fronta u Beogradu.

Svečana proslava 10-godišnjice na uspomenu proboja Solunskog fronta, kad je 1918 vojska bivše kraljevine Srbije, zajedno sa jugoslovenskim dobrovoljcima, a u društvu sa savezničkom francuskom i nekim odrediva engleske vojske probila neprijateljske redove i time donela južnim Slovenima davno snivanu slobodu, održana je 6., 7. i 8. oktobra o. g. u Beogradu.

Jugoslovensko Sokolstvo proslavilo je taj dan već mesec dana ranije na Kosovu Polju, dakle na mestu gde je najviše mučeničke krvi proliveno za slobodu naše nacije, odati time najlepšu poštu borcima za oslobođenje i ujedinjenje sviju Srba, Hrvata i Slovenaca. — Beogradska proslava bila je državna i opšte narodna, pa i naše Sokolstvo uzelo je vidno učešće na toj svečanosti.

S obzirom na prostor opisaćemo našem članstvu u brzozajavnom stilu čitavu tu proslavu i svečanost, kakvu Beograd još video nije. Sama proslava započela je zapravo već u subotu 6. oktobra svečanom iluminacijom grada. — U nedelju 7. oktobra ujutru bio je svečano udaren temelj Invalidskom domu po izaslaniku Kraljevom pukovniku g. Antoniju Pečiću i predsedniku invalidskog udruženja pukovniku br. Lazareviću. Odatle krenuli su prisutni k Savinačkoj crkvi, gde se posle službe božje obrazovala po napred utvrđenom programu povorka sviju delegacija i društava iz čitave države. Na čelo povorke stala je fanfara Kraljeve garde. Za njom po dva u redu pošlo je deset fijakera u kojima su voženi slepi i oni ratni invalidi, koji nisu mogli ići peške. Njihova pojava izazvala je svuda buru oduševljenja, a mnogima i suze na oči. Građanstvo pozdravljalo ih je sa svih strana. Iza njih išao je velik prijatelj našeg naroda g. dr. Rajs sa predsednikom invalidskog udruženja br. P. Lazarevićem, a za njima po osam u medu ostali invalidi. Tako se krenula povorka k Slaviji, Terazijama i Kalemegdanu.

Za invalidima izlaze u povorku po četvorka u redu stari četnici pod zastavom i u četničkim odelima. Dobrovoljci sa zastavama; rezervni oficiri; članovi Crvenog Krsta; Narodna Odrbrana sa članovima iz sviju krajeva domovine; Jadranska straža; Aeroklub; pa naši Sokoli čije učestvovanje bilo je dostojno, lepo i vidno. Opšte mnjenje bilo je, da je sokolska povorka bila jedna od najlepših i da je opštoj povorci dala naročito lep karakter, i duh. U povorci bilo je svega: 620 članova u svečanoj odori, 17 članica i 13 ruskih Sokola, dakle svega 650. Sokolskih zastava bilo je svega 27, a muzika 3. — Iza naših išao je Savez Izvidnika i Planinki, pa neka manja društva; i onda opet poljsko-jugoslovenski klub, čehoslovačko-jugoslovenska liga; udruženje jugoslovenskog učiteljstva, razne korekacije i na kraju udruženje glumaca. Zenska udruženja bila su u trećem delu povorke predvođena po Kolu Srpskih Sestara. Onda delegacije iz Južne Srbije u prekrasnim narodnim nošnjama, pa ruska omladina i udruženja; nakon manje pauze dolaze odredi Oržune uniformisani. Poslednji u povorci bili su četnici »Za Kralja i Otadžbinu«. U povorci bilo je i nekoliko muzika. Kad je povorka nailazila pred Dvor, na prozoru prvog sprata pojavio se Kralj iza zatvorenog prozora. Sve zastave spuštale su se kod mimohoda u znak pozdrava, društva gromko su uzvikivala — Živeo Kralj! Kralj je odpozdravljao rukom, ostavši na prozoru sve dok nije prošla cela povorka.

Za vreme formiranja povorke u gradu pošao je na novo groblje automobilom slavni zapovednik savezničkih armada na solunskom frontu francuski maršal g. Franchet d'Esperey, da položi vence na groblje izginulih francuskih junaka, i na grob vojvode Mišića. — Gospodina maršala dočekali su izaslanik Kralja, članovi vlade, opštine, vojske itd. Iza dočeka uputio se spomeniku, na kome su ležali mnogi nezvanični buketi poljskog čveća.

Jugoslovensko Sokolstvo od srca se raduje njihovim uspesima i stoji im kao i dosad sa svim svojim simpatijama i nastojanjima uz bok. Draga Koruška braćo naša — teši nas samo jedno, a to ćemo vam reći onom dubokom narodnom: »Doći će sunce i na naša vrata«

koje su položile nepoznate ruke. Ta je zahvalnost neobično dirnula sedog maršala, koji malo docnije, u razgovoru, nije propustio priliku, a da to pohvalno ne spomene.

Na grob francuskih vojnika položio je s velikom pobožnošću venac s francuskom trobojnicom na kojoj je pisalo: »Francuskim junacima maršal Franchet d'Esperey i francuska delegacija«. U ime Kralja takođe je položen jedan venac sa trakom: »Slava i blagodarnost — Aleksandar«, a u ime jugoslovenske vojske položio je venac pomoćnik ministra vojnog g. Jovanović sa trakom: »Junacima savezničke francuske vojske hrabro palim u zajedničkim borbama savezničkog rata 1914.—1918.— Njihovi verni drugovi vojske i mornarice Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca«. G. maršal d'Esperey posetio je još grob vojvode Putnika i Mišića, gde je položio i venac. Iza toga vratili su se opet u grad.

Za današnji dan, a da bi uveličala svečanost proslave, pripremila je beogradska opština otvaranje novog šetališta u gornjem gradu. Samo svečano otvaranje obavio je tačno u podne g. dr. Kumanudi predsednik opštine. Šetalište uključuje i stare rimske bedeme. Tom prilikom otkriven je i »Meštrovićev kip »Vesnik« za kojega je predsednik opštine otkrivajući ga javnosti rekao: »U spomeniku oličen je vesnik, koji je onih velikih dana stvaranja naše države objavio širom sveta pobedu iz koje je ponikla Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca. Danas, oslobođen na svoj mač, taj vesnik ponosno se uzdiže kao gordi čuvar krvlju stečene slobode. Ovaj je spomenik duboki simbol nesalomljive snage, koju u sebi nosi duh našeg plemena, jer će, bdijući na kapijama grada, služiti kao večna opomena, da se ne sme i ne može razbiti ono što je stvorio narodni genij.«

Otvorenju prisustvovali su izaslanik Kraljev, predstavnici vlade, opštine, a kasnije došao je maršal i vojvoda d'Esperey, kojega je ogromna masa građanstva srdačno pozdravljala. — Tako je Beograd na uspomenu toga dana dobio krasno šetalište po položaju, a i po uređenju.

U podne priredio je ministar vojni u čast savezničkih delegacija svečan ručak. — Popodne toga dana otvoren je Dom srednješkolske matice ratne siročadi. — Uveče priredena je u Narodnom pozorištu svečana predstava, kojoj su prisustvovali i Kralj i Kraljica.

8. oktobra, t. j. u ponedeljak vršio se glavni deo vojničke proslave proboja solunskog fronta i to velikom revijom vojske na Banjici. Reviji prisustvovali su u celokupnu beogradsku garniziju i delegacije pojedinih vojničkih jedinica iz unutrašnjosti države. Za vreme revije kružila su nad Beogradom i vežbalištem dva vazduhoplovna puka. Reviji prisustvovala su i sve inozemske vojničke delegacije. Kralj je došao u pratnji francuskog maršala d'Espereya tačno u 10 sati na vežbalište, primio raport komandanta revije i u pratnji vojnog ministra pregledao sabrane čete. U pola 11 počeo je defile, koji je trajao do 12. — Reviji prisustvovali su naši Sokoli i ogromna masa naroda.

Uveče toga dana, bio je na dvoru banket u čast inozemskih vojničkih delegacija.

Zbor narodne odbrane.

Zbor nacionalnih organizacija sazvala je Narodna Odrbrana za 9. o. m. u Beograd, sa svrhom, da se organizacije izblizlje upoznaju i zajednički manifestuju državno i narodno jedinstvo. To se doista i zbilo te je nakon nekoliko govornika ovaj zbor, koji je odlučno digao svoj glas u odbranu narodnog i državnog jedinstva doneo sledeću resoluciju.

»Narodna Odrbrana, čuvajući sveti amanet svih što dadoše svoju krv i žrtve, da se stvori naša velika Otadžbina, prilikom svetkovine naših uspeha prošlosti naglašava, da svi rodoljubi treba i dalje da nastave svoj plemeniti rad na jačanju i razvijanju naše države. Pored trenutnih nesuglasica ima velikih zajedničkih ideala i interesa, a i zajedničkih opasnosti. Radi njih moramo se uzvisiti iznad svega sitnog i prelaznog, a imati uvek pred očima dobro i napredak svojine.

Utvrđujući, da svetom vladaju večiti moralni zakoni, Narodna Odrbrana



K 65 godišnjici Ljubljanskog Sokola: Stevo Mandić, prvi načelnik »Južnog Sokola«

na traži, da svi rodoljubi budu ispunjeni ljubavlju, silom života, a ne mržnjom, silom smrti.

Svi iskreni rodoljubi, kao i sva nacionalna privatna inicijativa treba, da se ujedini u Narodnu Odrbranu i tako udruženi omoguće uspešan rad pojedinaca i pojedinih udruženja. Samo tako udružena privatna inicijativa moći će izvršiti svoj zadatak i omogućiti napredak naše zemlje i našeg naroda.

Mi živimo u vremenu velike istorijske odgovornosti. Naši junaci, koji posejaše svoje kosti od Afrike do Sibira, podnosili su žrtve, da stvore bolju budućnost za naše Otadžbine. Svaki od nas, kao što je činio svaki od njih,

treba da vrši svoju dužnost prema Otadžbini. Mi pozivamo naročito svu inteligenciju, da dađe primer i okupi sve dobre elemente nacije.

Današnji pomen o desetogodišnjici pobe, neka bude svetao datum u novom i boljem periodu naše budućnosti Srba, Hrvata i Slovenaca.

Predsednik je pozvao sve delegate, da rade u smislu zaključka ovog zbora u narodu i zaključio ovaj uspešni manifestacioni zbor Narodne Odrbrane.

Tako smo ukratko podali našem članstvu pregled događaja tih dana u Beogradu, a na zbor Narodne Odrbrane sigurno ćemo se još vratiti u narednom »kojem broju »Sok. Glasnika«.

60 godišnjica brata V. J. Klofača.

Brat Vaclav Jaroslav Klofač, velik i neutrašiv borac za oslobođenje Čehoslovačka i Jugoslovena, slavio je 21. septembra o. g. svojoj 60 godišnjicu, ljubljen od čehoslovačkog i jugoslovenskog naroda, obožavan od svojih političkih pristaša i štovani od političkih protivnika.

Od mladenačkih dana do danas bio je idealan nacionalan radnik, koji se borio oduševljeno i oštro naročito za prava radničkih slojeva, što nam dokazuje njegov dubok socialan osećaj. Osnivač je narodno socialističke stranke sa geslom »Jednakopravnost naroda — jednakopravnost u narodu«, te joj stoji već 31 godinu na čelu.

Njegovoj 60 godišnjici priključuje se čestitkama i Jugoslovensko Sokolstvo, jer i kao Soko ima bezbroj zasluga za ujedinjenje naše, jer nas je na svim sletovima i nacionalnim priredbama pre rata bodrio i spremao za borbu s Austrijom. Koliku je važnost i nade polagao na slovenski Balkan dokazuju nam upravo njegove reči: »Mi moramo preneti svoju opoziciju iz bečkog parlamenta na Balkan, jer je tamo za Austriju — Ahilova peta«. — Mi smo svedoci, da su se njegove želje i nastojanja ispunila i ovo dočekao zdrav i svež skorih dana 10 godišnjicu oslobođenja svoje države, kojoj je bio jedan od glavnih pobornika i osnivača i prvi ministar narodne odbrane.

Bratu Vaclavu Klofaču kličemo i mi Živio na mnogaja leta i naš sokolski Zdravo!

— Na pismenu čestitku, koju je bratu Klofaču k 60 godišnjici života poslao starosa JSS br. Gangl došao je sledeći odgovor: »Dragi starosa, svojim pozdravom pozivao si u meni stare uspomene na slavne sokolske

sletove kod Vas u Ljubljani i Zagrebu i kod nas u Pragu i Brnu. Zahvaljujem Ti za Tvoj bratski pozdrav i molim, da moj pozdrav isporučiš Vašem Sokolstvu, a pre svega, da primiš najlepšu hvalu Ti sam. — Sa bratskim pozdravom: V. Klofač.«

Sokoli u audijenci kod predsednika T. G. Masaryka.

U nedelju 7. X. primio je president republike u Topolčanky jednu delegaciju slovačkih i karpatsko-ruskih Sokola. Starosta župe Bratislavske br. dr. M. Bella predstavio je presidentu vodeće funkcionere župskog starešinstva, pozdravio ga je u ime sviju uveravajući ga o duboko osećanoj odanosti. Ujedno mu je opisao 10 godišnji rad župe. President ih je u svom odgovoru sokolio za daljnji rad i nastojanje oko ostvarenja sokolskih ideala. Članovi deputacije bili su gostovi presidentu i njegove kćerke Dr. Alice Masarykove, kod ručka, kojemu su prisustvovali poslanik Dr. Osusky sa gospodom, i supruga ministra vanjskih posala Hana Benešova. Iza ručka proveo je president duže vreme u razgovoru sa pojedinim članovima deputacije.

Nemačko Turnerstvo.

Nemačko Turnerstvo, koje je priredilo ove godine ogromne telovežbačke svečanosti u Kölnu, sprema se već sada na buduće priredbe, koje će se održati po svojoj prilici godine 1933. u Stuttgartu. U svrhu uredjenja vežbališta i sletišta već je sada raspisao ta mošnji gradski magistrat natečaj za uredjenje obiju obala Neckara, da bi se na taj način dobila ploština u površini od pola milijuna četvornih metara. Taj prostor biće prema tome dva put veći od ovogodišnjeg sletišta u Kölnu.

Slovenski pregled.

Proslava 28. oktobra u ČOS.

Proslava 28. oktobra, dana 10. godišnjice oslobođenja Čehoslovačka biće ove godine u Čehoslovačkom Sokolstvu naročito svečana i lepa. Sedmicu dana pre toga posetiće sva sokolska omladina svijju praških sokolskih društava grob Tyrša i Fügnera na praškom groblju i položiti na njih gomilu cveća i zelenila. U subotu 27. oktobra proslaviće u godišnjicu sva društva interno. U nedelju prirediće sve praške sokolske glazbe zborom budnice po Pragu, a iza toga učestvovali Sokolstvo kod pozdrava i povorke s vojskom po Pragu. Učestvovanje je obavezno za članstvo i naraštaj u svečanom odelima; sve župe moraju poslati svoje barjake u Prag, a praške župe i društva moraju nastupiti sa barjacima. Po svim uglovima Praga biće nalepljeni ponovo istorijski plakati iz godine 1918. koji kažu: »Sokol! Skupite se po vežbaonicama! Dr. Scheiner.«

Tragična smrt br. Miroslava Trefnya u Košicama.

9. septembra održavala se u Košicama javna vežba tamošnjeg sokolskog društva. Tom prilikom smrtno se ozledio bivši načelnik košičkog društva i istočnoslovačke sokolske župe, br. Miroslav Trefny, koji se našeljo po oslobođenju Slovačke u Košicama. Tamo je bio odmah izabran za društvenog i župskog načelnika, a njegova prva briga je bila, da si je vaspitao jak prednjački zbor i osigurao na taj način društvu siguran opstanak. Brat Trefny bio je rodom iz Smichova, gde je kao vanredan vežbač dva puta postigao prvenstvo u Podbelogorskoj župi. Njegov otac bio je poznati Tyršev vršnjak i član prve sokolske ekspedicije g. 1889. u Francusku čast uspomenu brata Trefnya!

Prvi glasovi o IX. svesokolskom sletu u Pragu.

Živo nam je još u spomeni vešćanstveni svesokolski slet od 1926. godine u Pragu, a već se pojavljuju po sokolskim listovima prve vesti o IX. svesokolskom sletu, koji neka bi se održao već g. 1932. dakako opet u Pragu. A bilo bi i vrlo značajno, ako će se prirediti upravo u toj godini najveći dosadašnji svesokolski slet. Godine 1932. biće sto godina otkako se rodio osnivač Sokolstva Dr. Miroslav Tyrš, preči će pola stoleća od prvog svesokolskog sleta u Pragu godine 1882., slavićemo 70 godišnjicu osnivanja Sokolstva, 110 godišnjicu suosnivača J. Fügnera, 60 godišnjicu osnutka prve sokolske župe u Brnu, 40 godišnjicu načelnikovanja ČOS br. Dr. Vanička, 60 godišnjicu venčanja Fügnerove kćerke sa dr. Tyršem itd. . .

U »Sokolskom Vestniku« ČOS raspravlja o pitanju svesokolskog sleta br. Čepelak. Imamo dojam, da govori u ime velikog broja onih, koji su do sada »proradili« sve sletove te se već sada vesle budućem. Pisac članka raspravlja o važnom pitanju, kako spremiti prostor za istodobni nastup 45.000 vežbača i rešiti pitanje glazbe, da će je čuti svi vežbači u isto vreme. Faktično biće to čvrđ orah budućeg sletskog odbora i načelnikstva, jer je već osmi svesokolski slet pokazao, da se dosadašnjim sredstvima taj efekt neće moći postići.

Na svaki način dokazuje nam upravo predmetni članak, kako živo je zanimanje u čehoslovačkom Sokolstvu već sada za buduću slet. Ne bi li bilo u redu, da malo oponašamo našu braću. Slet godine 1930 u Beogradu već je blizu!

Treće međusletske utakmice ČOS.

Treće međusletske utakmice ČOS u lakoj atletici donele su sledeće rezultate: desetboj: I. Beranek Jan iz Boskovic 5846 tačaka; šestboj I. Mandl František iz Prostějova 108.45 tačaka, takmičara 61; skok u visinu s mesta bez zaleta I. Strelec Fran iz Brna 144 cm; skok u visinu sa zaletom I. Mrtinek Jaroslav, Znojmo 185 cm; skok u visinu uz palicu I. Votata Jan, Dmichov 3 m 70 cm; skok u dalj s mesta I. Strelec Fran iz Brna 291 cm; skok u dalj sa zaletom I. Odstrčil Fran iz Brna 646 cm; trčanje na 100 m I. Vykoupil Jaroslav iz Kraljevog Polja 11.1 sek.; trčanje na 400 m isti u 51.4 sek.; trčanje na 800 m I. Dvorsky Jaroslav iz Prostějova 2 min 2 sek.; trčanje na 1500 m I. Hron Josip iz Bubenčeva 4 min 15.8 sek.; trčanje po cesti na 18 km 803 m I. Racek iz Podola kod Brna 1 sat 15 min. 54 sek.; trčanje preko zapreka 110 m I. Lipčik Jaroslav iz Prostějova 16.7 sek.; na 400 m preko zapreka isti u 27.7 sek. U stafeti 400×300×200×100 m pobedu dila je vrsta iz Brna I. u 2 min. 10.2 sek. U penjanju je postigao prvo me-

sto Mandl Franta iz Prostějova na dužinu od 7 m u 7 i 1/4 sek. Kod bacanja bili su postignuti sledeći rezultati: bacanje kugle I. Chmelik Vaclav iz Klatova 13.30 cm; bacanje diska isti 38.65 m; bacanje koplja isti 50.70 m. U plivanju u slobodnom stilu na 100 m I. Pecha Adolf iz Kraljevog Polja kod Brna u 1 min. 12 i 1/4 sek.; na 200 m slobodni stil Žižlavsky Svatopluk u 2 min. 50 i 1/4 sek.; u prsnom plivanju na 100 m I. Kubeš Hupert iz Wienu u 1 min. i 30.8 sek.; u skokovima u vodu bio je I. Zeleny iz Praga sa 67 tačaka. U mačevanju bio je I. Kenih Jindřich iz Praga, u floretovanju pak Hrnčirik iz Praga. III. Takmičara bilo je preko 2500, što je na svaki način spram raznih sportskih utakmica u spomenutim granama ogroman broj.

II. utakmice ČOS u odbijanju lopte i hazeni.

Ove utakmice održale su se 22. i 23. septembra u Kroměřížu u Moravskoj. Pre sastanka pobedničkih vrstiju, dakako da su se celo leto vršile utakmice po okružjima i župama. U igri odbijanje lopte takmičilo se 8 vrstiju, a u hazeni 5. Utakmicu je vodio član načelnikstva ČOS br. A. Benda. Prisutni pak su bili među ostalim i braća: Erben, Beranek i Šmirak. U hazeni imalo je odlučiti utakmice prvenstvo između društava Vinohrad i Brno; kao pobednik izšla je iz te utakmice vrsta Vinohrady. U odbijanju lopte pala je odluka tek drugi dan po skrajno slabom vremenu te je pobedilo kao i prošle godine domaće društvo Kroměříž.

Zbirka ČOS za bugarske Junake.

Zbirka čehoslovačkog Sokolstva za bugarske Junake, kojima je poslednja potresna katastrofa uništila čitavu imovinu u okolini Plovdiva, postigla je ogromnu svotu nad jedan milijun leva, koje je predsedništvo ČOS predalo i sporazumno podelilo sa predsedništvom bugarskih Junaka.

Sastanak slovačkih sokolskih župa.

Sastanak slovačkih sokolskih župa, koji se redovno saziva dva puta po godinu, održao se ove godine u Žilini, gde su župski delegati među ostalim raspravljali i o vrlo važnom pitanju, zašto se Sokolstvo u Slovačkoj dosad još nije raširilo u dovoljnoj meri i među priprostim narodom. Kod toga se utvrdilo, da prave najviše poteškoća u tom pravcu upravo crkvene vlasti i to katoličke i evangeličke. Mnogo je kriva i državna administracija, koja svojim birokratskim postupkom sprečava osnivanje i delovanje društava. U toku deset godina, otkako se počelo sa sokolskim radom u Slovačkoj broj se sokolskih pripadnika digao na 23.000 tako, da danas Sokolstvo u Slovačkoj predstavlja najjaču organizaciju. Župski zastupnici su zaključili, da će prirediti u februaru 1929 svečanu sednicu u Žilini u spomen desetogodišnjice Sokolstva u Slovačkoj.

»Sokolski Vestnik« ČOS.

»Sokolski Vestnik«, organ ČOS, uveo je u poslednjim brojevima novu rubriku, koja je velikog značenja za vaspitanje članstva. Izdaje naime u svakom drugom broju skupinu kratkih pitanja iz sokolske ideologije, istorije, nazivoslovlja, organizacije i ostalog iz sokolskog života, na koja odgovaraju redakciji pojedinci, a odgovori se objavljuju u narednom broju. Odziv je velik.

Sokoli - skijaši.

Sokoliskijaši u ČOS, već se spremaju. Nije još dobro prošlo leto i nastupila jesen, a skijaški odsek ČOS već se sastao k prvom sastanku i pouducou svim pogledima sve što je potrebno, da se ove godine ta krasna grana telesnog vaspitanja još više proširi među Sokolstvom. ČOS sama se pobrinula, da jeftino dobavlja skijaške potrepštine u svojoj nabavnoj zadruzi. — Unatoč tome, da si sportski krugovi svojataju skijašanje kao nekakvu sportsku struku, lako tvrdimo, da je upravo u čehoslovačkom Sokolstvu broj skijaša mnogo veći, nego u t. zv. sportskim krugovima.

Film VIII. svesokolskog sleta.

Film o VIII. svesokolskom sletu u Pragu, bio je s velikim uspehom proirciran prošli mesec u gradu Sant Jago de Chile u Južnoj Americi.

Naši pokojnici.

† Blagoj uspomeni dr. Silvija Bulata.

U sredu 19. IX. t. g. sahranismo na Sustjepanskom groblju u Splitu vrlor Sokola brata Dr. Silvija Bulata, šefa zarazne bolnice u Beogradu. Ispraćen je do večnog počivališta jednom iskrenom i spontanom boli velikog broja poštovatelja i prijatelja, a splitsko i sinjsko Sokolsko društvo iskazalo mu dostojnu zadnju počast. Crvena sokolska košulja bila je u ovoj žalobnoj povorci ona krvna bratska nit, koja trajno veže srca i preko hladnog groba.

Brat Dr. Silvije Bulat završio je život služeći svojoj savesti koja je uvek bila prožeta dubokim božanskim altruizmom. To javno potvrdiše i svi njegovi kolege, koji progovoriše o nesretnim uzrocima smrti.

Zarazio se smrtno sam, u tvrdog veru, da mora savastati život brata iskrnjega.

Rođen i odgojen u jednoj tradicijonalno-rodoljubnoj i uglednoj obitelji, koja je ostavila zlatne tragove na borbenim stranicama našeg nacionalnog preporeda, blagopokojni Dr. Silvije, nije mogao biti drugo, doli jedan plemeniti ogranak toga narodnoga stabla.

Sav njegov razmerno kratki vek bio je ispunjen svetim zavetom pred: služiti idealima i koracati samo jednom životnom stazom, koju mu je prirodni i neodoljivi nagon srca obilježilo. Mi pako sinjski Sokolovi, dućujemo bratu Dr. Silviju jednu posebnu neograničenu ljubav i naklonost, jer nam je njegov svetli značaj bio najboljim primerom, kako treba doprinasti žrtve za sreću i bolju budućnost domovine.

Došavši u Sinj kao općinski lečnik prvenac još tamo u godini 1909, Dr. Silvije stupa odmah u prve sokolske redove, a nakon tragične smrti dotadanjeg staroste Dr. Uroša Masovčica, kojega je međuvremeno zamenjivao još pre na tom mestu, društvo ga oduševljenjem bira za svoga starešinu.

Pod njegovim blagim utecajem, sinjski Sokol razvija svoj veliki program rada na svim linijama. Iza teškog osmogodišnjeg lutanja iz jedne tuđe kuće u drugu, u godini 1913., naše društvo s velikim zanosom stupa pod svoj krov i blagosivlje osetljivim materijalnim žrtvama članova novosagrađenu Sokolanu, koja postaje svetim žarištem svega naprednog i nacionalno odgojenog Sinja. Nu u najboljem zamahu rada, 27. jula 1914. blagopokojni starešina Dr. Bulat prima preko sinjskog poglavarstva brzog javni nalog namesništva u Zadru, s kojim se sinjski Sokol istog časa raspusti, a zgrada i ključevi predaju u ruke državne vlasti.

Što je sve sa sinjskim sokolskim društvom kasnije bilo i kakvu kaznu ispaštaše njegovi članovi po tamnicama, tačkim putovanjima i crnim knjigama političkih sumljivaca, nije potrebno isticati. Ali moram na ovom mestu između ostalih rodoljubnih i neustrašivih čina starešine Dr. Bulata spomenuti i onaj za vreme rata prigodom Preradovičeve proslave u Sinju, kad on, uz vernog druga Dr. Prvi-slava Grisogona, uza sve pretnje c. i k. poglavara ne htjede sa svog stana da skine srpsku zastavu, koju obojica istodobno istaknuše uz hrvatsku. Zandarmerija sa natanutim bodovima izvršila je ovaj posao.

Prenosim se na čas u duhu u sobicu našeg upravnog odbora pri redovitom rešavanju sokolskih poslova. On, naš ljubljeni starešina, blagih erta na licu i sanjarskih očiju, gladeći svoju karakterističnu brađu, hipnotizira nas sve okupljene živom verom u uspeh naše sokolske stvari. Raspravlja poletno i uverljivo o svim pitanjima, nikada ne tužeći se na fizički umor, koji ga je tokom dana u lečničkom zvanju redovito pratio. Pa kad svršavamo posao, onda, na bilo čiju pobudu, Dr. Silvije enciklopedističkom lakoćom govori nam o muzici i svim njenim klasičnim i modernim stvaracima, zanosi nas u tajnovitosti svemira ili u francusku savremenu literaturu, u jednu reč: u sva pitanja što ih može dati jedan duboko kulturni duh, kao što beše njegov. Jer on nije bio samo vatren rodoljub i Soko, već i jedna retka pojava estete sa istančanim umetničkim ukusom za sve moguće pojave ljudskog društva.

Trebalo bi posvetiti čitavu knjigu životu i radu ovog vrlor čoveka, kojega je uz bezbroj kreposti, resila i ona najveća: skromnost. — Tih i pri-lagodljiv, bez trunke nametljivosti ili isticanja svoga »ja« blagopokojni naš starešina vršio je uvek svoje sokolske dužnosti savršanim samopregorom, kojega mogu imati samo veliki i u svojoj ideologiji ustaljeni duhovi.

Visoko cenjen kao lečnik, njegovu čitavo biće bilo je prožeto pravim samaritanizmom, pa zato polazeći iz Sinja materijalno siromašan, vidio je pred sobom mnogo iskrenu suzu za hvalnicu i topli blagoslov čestitog

naroda, koji ga je zavolio kao svoga rodenoga sina.

Pišući ovaj kratki pomen plemenitom čoveku i uzornom Sokolu, odućujem se u ime sinjskog sokolskog društva bar donekle njegovoj blagoj duši, njegovom čeličnom karakteru, koji je kroz život junački i ponosno nosio trnov jugoslovenski venac, s kojim je i kao mrtav okrunjen.

Medu tihim Sustjepanskim čempresima i mističnim šapatima valova našega plavoga Jadrana, neka je večni mir i pokoj nezaboravnom starosti bratu Dr. Silviju Bulatu! — Slava mu! Večna slava!

P. Marković.

† Br. Ljubomir Marcikić.

Sokolsko društvo u Staroj Palanci, 5. septembra o. g. usled iznenadne i naprasne smrti brata Ljubomira Marcikića izgubilo je svoga mnogo uvaženog i poštovanog brata starostu, koji je osnovao Soko u Palanci i kojem je bio 9 godina odlični, neumorni i zaslužni starosta. Sa Ljubomir Marcikićem gubi Soko u Palanci jednog od svojih osnivača i najagilnijeg člana, koji je bio Sokolu u Palanci primeran član i pravi brižljivi otac. — Slava mu i večna uspomena!

Telovežbačke svečanosti Švajcarskih gimnasta u Lucernu.

Švajcari su poznati čitavom svetu po tome, da imaju jednu od najstarijih i najboljih telovežbačkih organizacija. Njihova telovežbačka škola, koja bazira strogo na znanstvenoj osnovi, počinje sa sistematskom vežbom već kod najmanje dece i ide preko naraštajskog u zrelo doba. Kao takmičare na međunarodnom poprištu poznamo ih dobro sa VIII. i IX. Olimpijade, gde su uvek osvojili časte pobjede. Za vaspitanje prednjaka izdaju godišnje do 250.000 fr.

Ove godine priredila je njihova telovežbačka federacija svoj 59. telovežbački slet u Lucernu krajem jula. Tehnički odbor federacije je na vreme pripremio sav ogroman materijal za javan nastup. Švajcarske preste vežbe vrlo su izdašne i sadržavaju sva počela za vežbanje glave, vrata, trupa i ekstremiteta. Propisana bila su dva sastava prostih vežbi. Program je sadržavao utakmice društava, desetboj na spravama, prebrnu utakmicu za Olimpijadu, narodne utakmice, svečanu povorku po mestu, popodnevni javni nastup, razne akademije, ban-kete itd.

Sletišta bilo je izabrano na podnožju gorskog velikana Pilata u veličini 370×220 m. Od toga bilo je za vežbalište u užem smislu određeno 300×108 m. Tribina bila je samo na jednoj strani za 4000 gledalaca, ostalo bila su obična sedišta i stajališta. Za vreme utakmice pregradilo se vežbalište na 12 manjih, međusobno primitivno ogradenih prostora sa prolazima, tako da si je općinstvo lako moglo ogledati svaku pojedinu granu utakmice iz neposredne blizine. Značke za nastup kod prostih vežbi bile su iz cinkovog lima. Sprave bile su svuda postavljene vrlo praktično i jednostavno. Sprave su mnogo primitivnije od naših.

Za slet se prijavilo oko 21.000 gimnasta; stanova pak je odbor spremio za mnogo veći broj. Za hranu bila je sagrađena naročita velika dvorana, gde je moglo najednom stati do 5700 učesnika. Poslugu gostiju obavljalo je 300 osoba. Spomenuta dvorana imala je i veliku pozornicu, gde se je svako veče prikazivala svečana scena, koja nije imala doduše nikakve veze sa telovežbom, već je imala više vaspitno značenje u ljubavi spram domovine.

Svečana povorka počela je u nedelju 22. jula u 10 sati te je trajala skoro puna dva sata. Na čelu povorke stupali su švajcarski vojnički odredi, iza njih kao gosti Belgijanci, Bugari, Nemci, Francuzi, Talijani i Austrijanci, našto je sledila masa gimnasta, oko 15.000, koji su imali na čelu svake kolone četu u istorijskim odelima, nato tek su sledili odredi u običnim telovežbačkim odelima u osmerostupima. Učestvovalo je vrlo mnogo glazbi, pojedina društva pa su imala i bubnjare i trubače. Čitava organizacija povorke bila je prvorazredna, tok tačan i miran. Barjaka bilo je u povorci preko 800.

Najvažnija tačka čitavog ogromnog rasporeda bile su zapravo utakmice, koje sačinjavaju od vajkada glavnu tačku zanimanja i gimnasta i

gradanstva, što kod nas baš nije običaj. Švajcarske telovežbačke utakmice imaju svoju tradiciju, koja im je u toku vremena udarila pravi narodni pečat.

Naročito su obljubljene narodne utakmice, gde moraju takmičari izvesti čitav niz narodnih igara, kao bacanje kamena, dizanje utega, skokove, proste vežbe, visoko-daleki skok itd. U narodnoj utakmici učestvovalo je 749 takmičara. Daljnja tačka utakmice bio je nastup starijih vežbača, preko 60 na broju. Bila je to zapravo prijateljska utakmica, jer su svi takmičari saradivali kao velika porodica. Takmičilo se u vežbama na preči, ručama, konju u šir i prostim vežbama u visokom skoku 125 cm bez zaleta. Suvije dug bio bi naš izveštaj o desetoboju, koji je sadržavao razna trčanja, skokove, bacanja kugle, diska i koplja. Isto važi i o utakmici na spravama, na kojoj je uzelo učesća oko 750 takmičara. Njihov tok bio je tako uzorno organizovan, da je svaki sat svršilo takmičenje preko 100 takmičara. U tom pogledu imaju Švajcari odlično organizovan sudački zbor.

Najveća važnost polaganja je na međusobno takmičenje čitavih društava, što je sa vaspitnog stanovišta najidealnija utakmica, jer dolazi ovde do izražaja vrednost čitavog društva, a ne samo pojedinaca. Kao najmanji broj takmičara bio je dopušten 9. Od 1089 aktivnih društava takmičilo je 831 društvo sa oko 20.000 takmičara. Curiški kanton je prijavio k utakmici 149 društava sa 3843 takmičara, bernski kanton pak na drugom mestu 139 društava sa 3183 takmičara. Utakmica sama sadržavala je dve kategorije. U prvoj vežbale su se redovne vežbe, dva sastava prostih vežbi, skok u dalj, istodobne vežbe na povoljnoj spravi. U drugoj kategoriji pak — redovne i proste vežbe, bacanje kugle i trčanje na 100 m. Svako društvo moralo je položiti u saveznu blagajnu za takmičenje u prvoj kategoriji 30 franaka, a za takmičenje u drugoj 20 franaka.

Javna vežba održana je u nedelju po podne uz ogromno učestvovanje općinstva 50—60 hiljada osoba. Prva je nastupila švajcarska olimpijska vrsta s prostim vežbama. Zatim je nastupilo oko 1400 starijih vežbača s prostim vežbama, iza toga pak 560 vežbača iz lucernskog kantona s velikim barjacićima. Poslednja tačka telovežbe bio je nastup 12.200 vežbača sa svih 800 barjaka. Napominjemo, da se javan nastup k prostim vežbama vršio bez ikakvih pokusa, zato i izveđba daleko ne dosiže naših sletova, iako su pojedinci kod utakmica u prostim vežbama pokazali mnogo više nego kod zajedničkog nastupa.

Celokupni nastup švajcarskih gimnasta u Lucernu pokazao je, kako veliku važnost se polaze u Švajcarskoj na telesno vaspitanje naroda. Kod čitavog rada saraduje doista čitav narod s veseljem i ljubavlju i pravim demokratičkim razumevanjem čitave stvari. Zato su bili uspešni švajcarskih gimnasta općenito vrlo dobri i pokazali, da su Švajcari vredni dobrog glasa, koji uživaju u telovežbačkom svetu.

Književnost.

Fr. Govekar: Rokovnjači.

Ljudska igra s petjem v 5. dej. Tretji natisk. Oder, zbirka gledaliških iger 19. zvezek. V Ljubljani 1928. Založila Tiskovna zadruga. Str. 70. Cena s poštnino vred 21 Din.

Priljubljeno Govekarjevo igro Rokovnjači je izdala Tiskovna zadruga v tretjem natisku. Igra so povsod že tolikokrat prizvajali, da je odveč o njej vsaka beseda. Novi natisk bo dobrodošel vsem podeželskim sokolskim odrom, ki te igre še nimajo. Igrali jo bodo zopet in zopet. Toplo priporočamo — nabavite si jo za sokolske knjižnice.

Priručnik za župske prednjačke ispite.

Sokolska župa u Tuzli ima na skladištu još oko 450 komada Priručnika za župske prednjačke ispite, ko-

je želi rasprodati uz nižu cenu, kako bi mogla pokriti troškove oko štampanja. Ko želi može dobiti knjigu uz cenu dinara 10 (deset) po komadu.

Svima br. društvima, koja poruče 20 i više komada, računamo knjigu po 8 dinara komad. Poštarinu i troškove oko pakovanja snosi u svakom slučaju župa. Knjiga se može dobiti samo ako se novac pošalje unapred. Odpadajući iznos za jednu knjigu može se poslati u markama. Adresa je: Sokolska župa Petra Velikog Oslobodioca, Tuzla.

Iz Švajcarske.

Sledeće velike svečanosti švajcarskog telovežbačkog saveza održaće se godine 1932. u gradu Aarau, kao proslava stogodišnjice opstanaka telovežbačkog saveza.

Iz starešinstva JSS.

UPOZORENJE SVIM DRUŠTVIMA I ŽUPAMA!

31. oktobra t. g. zapada u platež druga polovina propisanog saveznog poreza, dok je prva polovina zapala već 30. aprila t. g.

Dosadašnji odziv nije zadovoljavajući. Do 30. septembra t. g. uplaćeno je poreza za tekuću godinu tek Din 116.288:50 što znači jedva 27% propisanog za godinu 1928.

Otplaćivanje duga na porezu za prijašnje godine još je mnogo manje zadovoljavajuće, jer je od 806.293:75 Din duga na porezu iz prijašnjih godina u 9 meseci otplaćeno samo Din 23.059:47, dakle samo 2:86%.

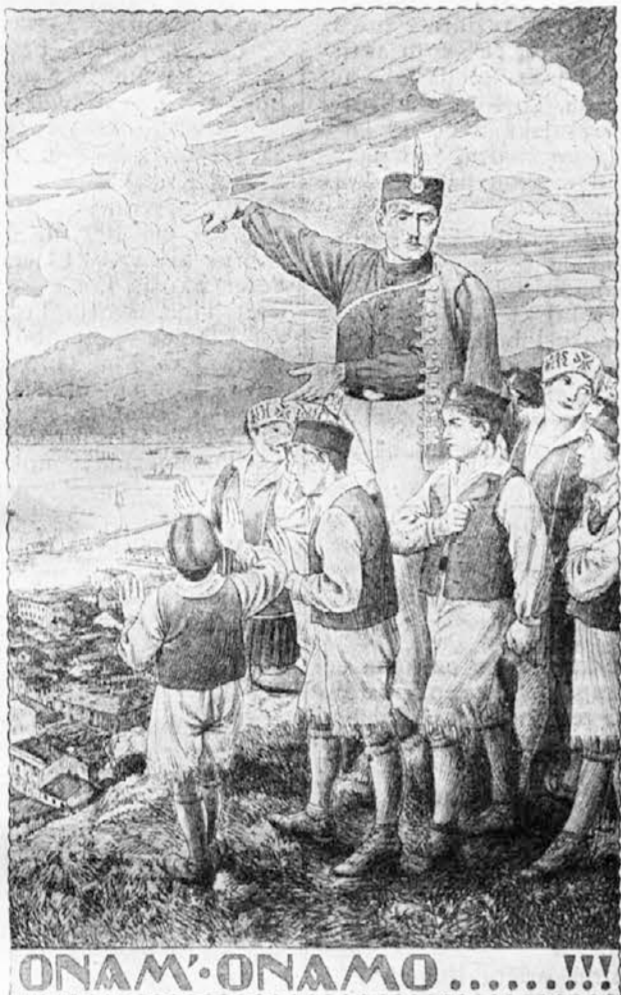
Ti brojevi silno mnogo govore, te će nas prisiliti k odredbama s kojima ćemo štiti opšte sokolske interese, potrebnu disciplinu i dobro ime sokolske organizacije.

Starešinstvo JSS.

Onam' onamo!...

Četvrta, a ujedno i poslednja razglednica za ovogodišnji Sokolski dan posvećena je našem sokolskom naraštaju. Izradio ju je kao i sve ostale akademski slikar Henrik Smrekar. Za-

joj voda, stari Soko-borac (umađi i priča kako je teška nepravda nanescena našem patničkom narodu u Istri i Gorici, koji već 10 godina stenje u ropstvu »kulturnog« naroda.



ONAM' ONAMO.....!!!

misao njegova jasna nam je na prvi pogled. U pozadini vidimo Učku goru nad koju su se nadvili tamni oblaci ropstva. Plavi naš Jadran, Sušak, pa četa našeg naraštaja na brežuljku, ko-

Zelimo, da naše članstvo, a naročito uzdanica naša — naraštaj naš — marljivo dopisuje ovom sokolskom razglednicom, koja je zapravo njemu i namenjena.

Iz gospodarskog odseka JSS.

Revizijske izveštaje trebale su župe sabrati te ih do 30. septembra t. g. podneti Gospodarskom odseku JSS. — Preko tog roka prošlo je već 14 dana a revizijski izveštaj predložila su 2, reci i piši samo dva društva.

Funkcioneri župa i društava! Je li k toj tvrdnji potreban još kakav komentar o disciplini, smislu za red, o radu, napretku itd.?

Više osećaja dužnosti braćo!

Savezni dan uplatila su za g. 1927. društva (XIV. iskaz):

Kastav, Župa Maribor, Srpski Itebej.

Delomično na račun Saveznog dana uplatila su za g. 1927. društva:

Župa Banja Luka: Prijedor; župa Bjelovar: Kupinovac, Križevci, župa Celje: Trbovlje; župa Cetinje: Perast; župa Kranj: Tržič, Zeleznički; župa Ljubljana: Dol. Logatec, Ježica, Kamnik, Ljubljana I, Ljubljana II, Loška dolina, Moste, Ziri; župa Maribor: Beltinci, Maribor, Oplotnica, Prevalje, Središče; župa Novi Sad: Novi Sad, Petrovaradin; župa Novo mesto: Gradac, Semič; župa Rijeka na Sušaku: Novi Vinodol; župa Skopljce: Prizren; župa Split: Donja Kaštela, Milna, Vranjice; župa Vel. Bečkerek: Vel. Kikinda, Bela Crkva; župa Zagreb: Krško, Zagreb I.

Sokolska društva, koja još do danas nisu platila Sav. dan za g. 1927., iako je rok potekao već 15. dec. 1927.

Župa Banja Luka: Bos. Petrovac; župa Beograd: Beograd II.; župa Bjelovar: Grubnišno polje, Koprivnica, Podravski Kloštar, Sokolovac, Vel. Zdenci, Virovitica, Vukovje; župa Celje: Rogatec, Vransko; župa Cetinje: Danilovgrad; župa Kranj: Dražgoše, Kranj, Mojstrana, Stražišče, Škofja Loka; župa Ljubljana: Domžale, Ig. Studence, Komenda, Radomlje, Ribnica, Šiška, St. Vid nad Ljubljano, Vače; župa Maribor: Čakovec, Dravograd, Hoče, Jarenina, Marenberg, Pragersko, Ptuj, Gornja Radgona, Slovenska Bistrica, Sv. Lovrenc na Pohorju;

župa Niš: Aleksinac, Caribrod, Knjaževac, Negotin, Pirot, Prokuplje, Vlasotinci i župa Niš sama; župa Novi Sad: Bačko Petrovo selo, Bački Brestovac, Irig, Kulpin, Titel; župa Novo mesto: Bojanci, Mirenje, Straža, Valtvas, St. Janž, St. Jernej; župa Osijek: Cepin; župa Rijeka na Sušaku: Gospić, Korenica, Krasica, Ogulin, Srpske Moravice, Skrljevo, Sv. Juraj; župa Skopljce: Devdelija, Kičevo, Kočane, Priština, Tetovo, Veles; župa Split: Igrane, Jelsa, Pučišća, Podgora, Postira, Stobreč, Supetar, Vis; župa Šibenik: Betina, Nin, Novigrad, Stanjkovi, Tepljuh-Biočić, župa Vel. Bečkerek: Bašahid, Centa, Kovačica, Boska, Perlez, Potiški sv. Nikola, Srpski Aradac, Srpski Krstur, Srpska Crnja, Sanad Veliki Bečkerek; župa Zagreb: Bizeljsko, Jasenovac, Kostanjevica, Okučani, Pakrac, Petrinja, Rajhenburg, Sevnica, Sisak, Virginmost.

Iz uprave.

PRETPLATNICI!

Velik Vas je broj, koji još niste namirili pretplatu za »Sokolski Glasnik« i »Prednjak«; neki ste čak prezrli i više put vam poslana pismena opomena na platež.

Nemojte nanositi na taj način štetu svojoj organizaciji!

Ispunite svoje dobrovoljno preuzete dužnosti na vreme! Nadamo se da je to poslednja opomena.

PROČITAJ!

Bianco diplome za takmičenja članstva i naraštaja ima u nakladi JSS uz cenu Din 2:50 komad. Zahtevajte oferte od Gospodarskog odseka JSS i za diplome s tekstom.

Za društvene javne vežbe i akademije, kao i za župske i okružne sletove ima JSS u nakladi bianco plakati (bez teksta) skvrčeka vežbača sa prečecima u dve boje. Zahtevajte oferte od Gospodarskog odseka JSS za plakat bez teksta i sa tekstom. — Veličina plakata je 63 x 95 cm.

Dopisujte, čestitajte i t. d., jedni drugima uvek samo na sokolskim razglednicama. Upotrebljavajte pogranični biljeg!

Sjajna manifestacija Sokolske Misli u selima Hercegovine.

Prilikom proslave Hercegovackog ustanka, i otkrića veličanstvenog spomenika blagopočivšem Kralju Petru I. Oslobođiocu Velikom i Hercegovackim ustašama, koja se održala u Nevesinju 28. avgusta 1928, uz ogromno učešće naroda iz svih sela Hercegovine, Sokolstvo sa golih brda i niskih koliba odnelo je sjajnu pobjedu i po-

Na dan slave, ranom zorom počele su se pojavljivati iz obližnjih šuma i raznih brežuljaka ogromne povorke naroda, žureći da dodu u određeno vreme na zbornom mestu. Na čelu naroda išle su Sokolske čete, konjanici i barjaktari, a starci iz ustanka 1875. god. prignuti burnim godinama života koračaju srećni što doživ-

vedu, — jer Sokoli sa Mitronosnim pesnikom vazda ponavljaju:

„Pokoljenja dela sude — što je čije daju svjema, Na Borise-Vukašine opšta grmi anatema“.

Ovo neka ima na umu svaki mali i veliki čovek širom naše ujedinjene Otadžbine, jer Jugoslovensko Sokol-



Još danas živi ustaše iz godine 1875 pod novo otkrivenim spomenikom.

kazalo snagu sokolske ideje i put, koji vodi na izvor svih narodnih snaga.

U jutru, dva dana pre proslave 26. avgusta održana je između sokolskih četa, koje pripadaju Sokolskom društvu Nevesinjskom, utakmica za prvenstvo i Kraljev veliki srebrnozlatni venac.

Svaka četa dala je po jedno odeljenje od šest članova, koji su se takmičili u slobodnoj vežbi, skoku u dalj iz zaleta, skoku u dalj s mesta, bacanju kamena s ramena i u trčanju na 100 metara.

Rezultat ove prve utakmice po odeljenjima bio je sledeći:

I. Sokolska Četa iz Udružnja dobila je ukupno 185.25 tačaka. II. Sokolska Četa iz Miljevca dobila je ukupno 178.25 tačaka. III. Sokolska Četa iz Bijenja dobila je ukupno 175.75 tačaka. IV. Sokolska Četa iz Biograda dobila je ukupno 165.75 tačaka. V. Sokolska Četa iz Krekova dobila je ukupno 104 tačaka.

Prema postignutom rezultatu, za ovu godinu ostaje pobednica Sokolska Četa iz Udružnja.

Rezultat pojedinaca bio je sledeći:

U skoku iz zaleta u dalj: 1. Stojan Dakić iz Bijenja skočio 5:35 m. 2. Milan Spremo iz Biograda skočio 5:20 m. 3. Mirko Zerarić iz Miljevca skočio 5:15 m.

U skoku s mesta u daljinu: 1. Mirko Mičević iz Udružnja skočio 270 cm. 2. Stojan Dakić iz Bijenja skočio 266 cm. 3. Rade Radan iz Miljevca skočio 256 cm.

U trčanju na 100 metara: 1. Dušan Lizdek iz Biograda pretrčao je za 11³/₁₀ sek. 2. Mirko Mičević iz Udružnja pretrčao je za 13 sek. 3. Mirko Zerarić iz Miljevca i Stojan Dakić iz Bijenja pretrčali su za 13³/₁₀ sek.

U bacanju kamena 7 i pol kg: 1. Mirko Mičević iz Udružnja bacio je 10:70 m. 2. Nedeljko Mičević iz Udružnja bacio je 10:45 m. 3. Novica Jovičić iz Miljevca bacio je 10:30 m.

Rezultat pojedinaca u celoj utakmici: 1. Mirko Mičević iz Udružnja postigao je u svemu 45 tačaka. 2. Stojan Dakić iz Bijenja postigao je u svemu 44:50 tačaka. 3. Mirko Zerarić iz Miljevca postigao je u svemu 40:50 tačaka.

Uzevši u obzir početni rad naših Sokola iz Nevesinjskih sela, kao i teške poljske potrebe i poslove, koji su predhodili ovoj utakmici bez ikakve naročite trenaze, sa rezultatima postignutim možemo biti zadovoljni, nadajući se, da će iduća utakmica u god 1929., u svemu nadmašiti ovogodišnju.

Posle ove viteške utakmice, došla je dva dana kasnije, t. j. 28. avgusta veličanstvena manifestacija sokolske i Narodne snage u kojoj je Nevesinjski i Hercegovacki seljak pokazao pravo čudo ljubavi spram velikih dela svojih predaka, koji su gorluki, gladni i bosi sa suvom korom tvrdoga hleba učinili istorijsko delo u Hercegovackom ustanku, koga istorija beleži kao najveći događaj u narodnoj istoriji posle Karadžordževa ustanka.

U ime starešinstva Sokolske župe »Aleksa Šantić«, u ime čitavog našeg Sokolstva duboko dirnut zahvaljujem na Visokoj Pažnji, pošto je plemenitim darom Nj. Vel. Kralja odlikovano čitavo naše Sokolstvo, jer lovor-venac darovan sokolskoj četi u Udružnju ostaje trajnom svojinom našeg Sokolstva.

Plemenit unuk Crnoga Dorda, naš prvi Soko daje nam vidna dokaza, da on čeni i da imade u svom dobrom sreću mnogo mesta za naše Sokolstvo, priznavajući mu isključivo konstruktivan rad i pozitivne rezultate.

To je najviše priznanje sokolsko-me radu, onoj velikoj ljubavi, brat-skoj snofiljivosti i samopregoru, koji žive u srcima Sokola danas u ovo ne-junačko doba, doba materijalizma, u ovo bolesno doba kad zaslepljeni sit-nicama, krveći se očajno i divljački zaboravljaju rod, pleme i naše ujedi-njenje mnogi, koji su prvi pozvani da siju ljubav. I baš danas se vidi najbolje, da je našem Sokolstvu odredila sudbina, da se širokim stazama istorije ponese u svet sijući novu, pravu i istinsku ljubav, koja oslobađa od parazita, od laži i predrasuda i daje našem Sokolstvu, da bide nove bitke za oslobodenje čoveka roba od nepravih sloboda, nameštenih i nenaravnih ne-jednakosti i poniženog bratstva.

Mi Sokoli ponosimo se velikim ovim priznanjem i zahvaljujemo na ovoj neobičnoj pažnji.

Gospodine Kraljev izaslanice. U ime naše, našeg Sokolstva, u ime sve braće i sestara ujedinjenih u našem Sokolstvu i u ime svih onih, koji već od prvog dana ujedinjenih ne napustiše, niti će ikada napustiti uzvišene ideale nacionalne svesti, jugoslovenskog narodnog i državnog jedinstva, slovenskog bratstva i čovječstva, u ime svih ovih kažite Nj. Vel. Kralju, da će Sokoli kao Leonida sa svojim spartancima pre 25 vekova izginuti za ove ideale i iz grobova doviknuti: »Putniče, kad se vratiš kući kaži lake-demonskim građanima, da pobijeni ležimo ovde i posle smrti verni zapo-

stvo hoće da sledi primer svojih nacionalnih heroja, hoće da pokaže da nisu bile uzaludne stoljetne borbe i da nije u ludo proliveno more krvi najboljih, najčasnijih i najpoštenijih sinova i braće naše.

Jer jedna država, jedan narod, jedno Sokolstvo, to su dogme od kojih neodstupamo i koje ne trpe kompromisa.

Našem prvom najvećem i najboljem Sokolu, našem uzvišenom Kralju i bratu hvala i sokolski Zdravo! Zdravo i živio naš Kralj, odjeknuo je kroz ogromne mase naroda i klicanju nije bilo kraja.

Iza ovoga došlo je svečano razvijanje i predavanje zastava Sokolskim četama nevesinjskog društva.

Pet sokolskih starešina razvilo je nove zastave pred povrstanim Četama, predajući ih u ruke starim živim ustašama. Momenat je bio dirljiv i veličanstven i od istorijskog značenja po Sokolstvo i naše Selo, kada su se nove sokolske zastave razvile i zalepršale u rukama starih ustaša, koji sa suznim očima posmatrahu rezultate velikih Sokolskih uspeha.

U istom času od počeo je, a u svečanoj tišini brata Canki-a ovaj značajni govor:

»U ime starešinstva Župe predajem zastave sokolskim četama u Bijenju, Biogradu, Krekovima, Miljevu i Udružnju, uveren, da ih predajem u dobre ruke.

S njima Vam Župa i čitavo Sokolstvo naše poklanja svoje srce, jer u selu, u zdravom seljačkom telu i još u čistoj duši seljaka vidi najbolje garancije za uspeh sokolskog rada. Ove zastave, koje je u sestrijskoj ljubavi izradila i poklonila dična Sokolica, supruga našeg župskog starešine, naša draga sestra Ljubica Milčevića, ove naše zastave, ovaj simbol našeg ujedinjenja ove naše boje, boju plavu vedrog nasmijanog neba, boju belu — ljubavi i mira, boju crvenu — žarke slovenske krvi — držite visoko neka vijore na vetru, neka prkose svim nepogodama i olujama i neka Vam vazda lebdi pred očima kao jakti podstrek u radu za konačno dovršenje velikog dela našeg preporeda i duhovnog stapanja našeg. Jer ujedinjenje naše računajući sa istorijskim preokama raznim socialnim i ekonomskim prilikama i nakon strahota velikoga rata moralo je naći na trzavice. Duše naše suviše su zakržljale bile, da bi prekonoc moglo, da se iz njih briše sve ono, što je zapreka potpunom duhovnom stapanju. I zato Sokolstvo odgajajući telo u još većoj meri, hoće da odgaja dušu, pa da ne-sebično bratski sa puno ljubavi uz potpunu jednakost i jednoprvost otkloni sve ono, što nas deli, sve ono što koči pozitivan i iskren rad u ovoj našoj ujedinjenoj Otadžbini. Naš rad je težak, ogromno je neobrađeno polje, guste i neprohodne šikare i šume prepune su divljeg zverinja besnog na sve Dobro i Lepo, spremno da nas zaskeći svakog časa i svojim otrovnim zubom kida sve ono, što je vekovima stvoreno krvlju Mučenika. Zmije

sikću, a zverad divlja u svome egoizmu, u svojoj mržnji i zlobi prkosno hara po tome polju, koje očekuje svoja očara i sijača, blati nam izvore i prilja sveže potočice, koji veselo žuboreći diljem otadžbine pevaju uzvišenu himnu ljubavi i bratske sloge. Iza svakog grma, iza svakog kamena vreba krvokol da utaji svoju nezastisnu glad i žed. Zato je naš rad težak, zapreke su velike, putevi su dugi, a konaci daleki. Treba nam sreće, treba dopsnica junačka i hrabra, da očisti rodna polja, šumovite bregove i pitome doline od životinjske pohlepe onih, koji rade samo za sebe i kojima nije ništa sveto, od onih koji se titiraju sa morem prolivene krvi i sa žrtvama vekovnih u borbi za ujedinjenje.

Zato ostavimo sve, okanimo se raznimica i nesloge, okanimo se grdnja i psovanja, okanimo se svega, što ne donosi koristi našoj naciji, našem jedinstvu. Dosta je bilo krvi i borba, dosta je bilo zala i jada, dosta je bilo psovanja i grdnja, dosta je bilo svega, što nedolika čovjeku, naročito nedolika Jugoslavenu i Slovenu otvorena srca i plemenite duše. Kazimo dostal odve na ovom istorijskom tlu, gde pre 53 godine puče puška. Kao početak titanske borbe za oslobođenje i ujedinjenje naše, koju je u punoj mjeri završio Veliki Oslobođioc. Ostavimo se svega, od čega nema koristi čitav narod. Budimo dobri orači, dobri sijači, pa istrgnimo seme korova iz srca naših i apostolskom ljubavlju usadujmo svakome uzvišene ideale. Jedino takvim radom postići ćemo potpuno duhovno stapanje — pučimoćemo i one zle, da silom budu dobri, jer inače nestaje ih pred poplavom, kao što nestaje tame u praškozorje pred sunčanim zrakama. Ovo je putokaz, kojim moramo poći, jer ćemo jedino na ovaj način održati visoko, čistu i neokaljanu našu zastavu, ove naše narodne boje, koje predajem u Vaše junačke desnice. — A setite se i toga, da treba jačati desnice, jačanje mišica naših okupljanje svih jačih i snažnih oko našega barjaka, jer tamo na obzoru pokazuju se grabežljive ptice koje svojim pandžama hoće da kidaju meso sa živog narodnog tela. Okupljajmo se, zbijmo redove naše, jer nešto nam se mrgodi starac Lovčena na svom visokom prestolju, nešto nam dovikuje, jer opaža tuđe stražarnice na našem telu, na našem telu — na zenici našoj i traži, da svi ko jedan danoga časa sa našom slavom ovenčanom vojskom poletimo na more, na Naše More i da punom snagom pokrijmo naše galije ovo Naše More, da naše košulje odsecajući tudinske grabežljive pandže u žaru sunčanom u odbljesku mora i u grmljavini gromova postanu žarko crvene, još crvenije nego jesu poprskane zlobnom tudinskom krvlju.

Na More! Na Naše More pod okom i na poziv duha Onog, koji je izvršio naše ujedinjenje i pod zaštitom našeg starca Lovčena i duha Onog, koji sa Lovčena večnu stražu straži.

kolska Zupa »Aleksa Šantić«, Sokolske Čete i sve sokolske kategorije.

Ogromne mase naroda teško su se kretale kroz malu varošicu Nevesinje, ali ipak sve se izvršilo po određenom rasporedu.

Tačno u 10 sati odpočelo je osvećenje spomenika u prisustvu Kraljevog izaslanika g. Mulivoja Čadevica, Diviz. Denerana, izaslanika Kraljevske Vlade g. Ministra Dr. Vlade Andrića, izaslanika Jugoslovenskog Sokolskog Saveza brata Čedo Milića, izaslanika Narodne Odbrane g. Denerala Colovića, izaslanika Prosvete g. Vasilja Grdića i mnogih drugih izaslanika i predstavnika kulturnih i viteških ustanova iz cele države.

Kad se obavilo osvećenje i kad je Kraljev izaslanik povukao zavesu, ukazao se veličanstven »Spomenik Slobode« a klicanju naroda i grmljavini topova nije bilo kraja.

U istom času pojavile se nad Spomenikom mnogobrojni avijoni kružeći i bacajući hiljade raznih letaka sa raznim napisima kao:

Omladino! »Veliki ljudi nisu ni veliki bogataši, ni veliki znanci, već su veliki ljudi oni, koji mnogo dobrih dela učine svoje svome narodu.« Glas astaških Vojvoda itd.

Iza ovog najsvečanijeg momenta u istoriji sokolskog Nevesinja odpočeli su razni divni i patriotizma puni govori.

Govorio je predsednik odbora za spomenik, g. pukovnik K. Maguš, Kraljev izaslanik g. Denerala Čadevica, Dr. Gačinović, Deneral Colović, Episkop Jovan, Vasilij Grdić, a među njima i brat Čedo Milić, koji je u ime Jugoslovenskog Sokolskog Saveza rekao:

Braćo i sestre! Sve je ništavo i prolazno, i zlato i srebro, i zdravlje i mladenačka lepota, znanje i razne karijere, a samo su večna dobra dela.

Da je to tako evo sjajnog primera. Nevesinjskom ustaši, golom sinu ovih brda, odevenom u grubu suknju i opančine, a sa poderanom kapom na glavi, otkri se spomenik baš u istom času kad i velikom Kralju.

Zašto i zbog čega?

Zato što Kralj Oslobođioc nije velik zbog toga što je Kralj, već zato što su velika mučenička dela njegovana, a ustaša nije zato prezren i odbačen što je u sukunjoj haljini i poderanoj kapi na glavi, već je naprotiv po svojim legendarnim delima, kada je goloruk bez praha i olova, sa suvom korom hleba iz vlastite torbe, krsario po ovim planinama boreći se za krsi časni i slobodu zlatnu, zaslužno stao uz velikog mučenika Kralja.

Mučenik veliki uz mučenika, pa zato neka im je slava i večna hvala.

Ovaj spomenik koga nazvamo Spomenikom Slobode, ovaj spomenik, koji će nam biti nov hram Boga živoga, postaće nam najveći svetionik, koji će i nama i svim budućim pokolenjima osvetljavati i pokazivati u najburnijim noćima puteve junačkog i poštenog života.

zive svedoke, koji nam pričaju o kravavim i nadčovečanskim mukama i stradanjima njihovim, vide svoje sinove — slavom junaštva i hrabrosti ovenčane dobrovoljce iz svetskog rata, koji na svim bojištima Evrope prošle svoju krv i zasvedočiše da su dostojni sinovi velikih heroja, zatim vide najmladu svoju braću svoje potonke povrstane u divne sokolske čete, koje se najpre ovde u ovom istorijskom gnezdu sivih Sokolova osnovaše i dobiše prvi srebrni venac od Nj. Vel. Kralja, brata i prvog Sokola kao znak priznanja za nova kulturna dela, verujući, da ce Sokolske Čete u novoj istoriji narodnog preporeda učiniti epohalna dela koja će biti ravna delima slavni naših ustaša.

Istorija ce sokolska i nevesinjska zabilježiti neizbrisivim slovima ovaj veliki dan, isto kao što je zabilježila i onaj istorijski sastanak nevesinjskih glavara 1875. g., kod orkve biogradske gde pade zaključak i zakletva o ustanku herecegovačkom, jer uz dragoceni poklon Kraljevog venca primiše Sokolske Čete sreza nevesinjskoga svečanog sokolske zastave i to iz junačkih ruku živih drugova nevesinjskih ustaša, zavetujući se, da će ovaj novi pokret sokolskog rada otključati kroz sva brda i doline, kroz sva sela i kolibe, širom naše otadžbine i poći dići staro i mlado na veliki junački kulturni ustanak i stvoriti život bolji i čoveka dostojniji, život junački i pošten u kome neće biti gladi ni duhovne, a kamo li sramne gladi telesne.

Polazući ovaj venac ispred Jugoslovenskog Sokolskog Saveza iz Ljubljane i sokolske župe »Aleksa Šantić«, kao znak tople blagodarnosti Velikom Kralju Oslobođiocu i mučenicima nevesinjskog ustanka, zaključujemo se mi Sokoli da će nam u so-

kolskom i narodnom radu uvek biti preči narod i Otadžbina od vlastite sreće i koristi.

Posle otkrivanja i svečanosti kod Spomenika Slobode odpočeo je defile Vojske, Sokolskih Četa i svih Sokola po kategorijama, a zatim je na polju održan veliki narodni ručak, gde je svaki pojedinac po starom narodnom običaju ručao iz vlastite torbe.

Posle podne u 4 sata priredili su Sokoli i Vojnici besplatno narodno veselje. Sokolske čete iz cele Heregovine izvele su svoje propisne slobodne vežbe. Bilo je sokolskih četa koje su putovale po 9 sati peške da bi došle na određeno vreme na svoju sokolsku dužnost.

Vojska je vežbala sa puškama i kopljima kao i razne sokolske igre, a Sokoli iz Mostara izveli su divno svoje vežbe na karikama.

U veće nevesinjski Soko u zajednici sa mostarskim priredili su vanredno uspešno akademiju pred Spomenikom Slobode. Sve tačke svijeta kategorija bile su izvedene sa najpreciznijom izvežbanošću. Nevesinjski Sokoli pokazali su divne rezultate novog rada te se nadamo, da će svoju aktivnost nastaviti sve jače što dalje, a talas sokolskog rada, koji je obuhvatio najpre sela nevesinjska, biće od istorijskog značenja po životni rad našeg siromašnog i od svakog osim Sokola napuštenog sela.

Nevesinjskog Sokola kao i njegove članove zapala je istorijska dužnost i čast da budu Sokolstvu u selu ono, što je nevesinjski ustanak bio u borbi za narodno oslobođenje.

Nada je naša velika jer »Pregibaocu Bog daje mahove, a ova Nevesinjska, Sokolska i Narodna proslava biće početak velikog i epohalnog sokolskog dela u našem selu.

Iz župa.

Iz sokolske župe — Celje.

LAHKOATLETSKE TEKME CELJSKE SOKOLSKE ŽUPE.

Vršiti bi se morale u nedelju 23. septembra 1928. Ker je bilo ta dan skrajno slabo vreme in ni bilo moguće v ludem naliu tekmovati, so se preložile na nedelju 30. septembra. Zgodajle jutraj je kazalo na dež, zato se nekateri omahljivci ostali doma.

Tekme so pričele točno ob 8. uri. Udeležba: A. Člani iz društva: Celje 37, Trbovlje 7, St. Peter 6, Polzela 4, St. Jurij 3, Vojnik 2, skupaj 59 tekmovalcev.

B. Članice iz društva: Celje 17, St. Peter 2, St. Jurij 1, Zalec 1, skupaj 21 tekmovalk.

Tekma se je vršila v najlepšem redu in ob strogi disciplini. Vodil jo je župni načelnik brat Lojze Jerin, kot izvedenec tehničnega odbora JSS je prisostvoval brat Kostnapel.

Trajala je do 12. ure in dala sledeće rezultate:

A. Člani: v vseh panogah: 1. Skok Ferdo, Celje, 64½ točk, 2. Javornik Jožef, Celje, 52½ točk, 3. Urbančič Adolf, Celje, 51½ točk.

V posameznih panogah: Vseh 10 točk pri prostih vajah so dosegli bratje: Kastelic Rudolf, Poljšak Rudolf, Stegu Milan in Špeglič Anton, vsi iz Celja.

Skok u višino: 1. Skok Ferdo, Celje, 155 cm, 2. Rudolf Miro, Urbančič Adolf, Celje, 150 cm, 3. Burger Franc, Celje, Dagian Henrik, St. Peter, Gobec Stanko, Mlinar Stanko, Celje, Piki Franjo, Trbovlje, Prelog Slavko, Stegu Milan, Tkalčič Rudolf iz Celja, 145 cm.

Skok u daljino: 1. Kolšek Ludvik, Polzela 5-95 m, 2. Stegu Milan, Celje, 5-80 m, 3. Rudolf Miro in Skok Ferdo, Celje, 5-70 m.

Krogla 7-25 kg težka: 1. Hlastan Slavko, Trbovlje, 10-22 m, 2. Javornik Jožef, Skok Ferdo, Celje, 10-07 m, 3. Kralj Franc, Polzela, 9-61 m. Tek na 100 m: 1. Skok Ferdo, Celje 11½ sek., 2. Gobec Stanko, Stegu Milan, oba iz Celja 12½ sek., 3. Kolšek Ludvik, Polzela, Tkalčič Rudolf, Celje, 12½ sek.

B. Članice u vseh predpisanih panogah: 1. Luznik Zorana, Celje, 48½ točk, 2. Križmanič Marjuči, Celje 48 točk, 3. Kovač Vera, Celje 45½ točk.

V posameznih panogah: V prostih vajah so dosegle vseh 10 točk: Gruden Marica, St. Jurij, Kranjc Malči, Križmanič Marjuči, Lojk Milka, Luznik Zorana in Tomažič Zlata, vse iz Celja.

Skok u višino: 1. Luznik Zorana, Celje, 130 cm, 3. Lojk Milka, Celje, 125 cm, 3. Kovač Vera, Križmanič Marjuči, Križmanič Milka, Celje, 120 cm.

Skok u daljino: 1. Križmanič Marjuči, Celje, 3-90 m, 2. Kovač Vera, Zelezničar Gusti, Celje 3-80 m, 3. Lojk Milka, Luznik Zorana, Celje, 3-70 m.

Tek na 100 yardov: 1. Kovač Vera, Celje, 13½ sek., 2. Križmanič Marjuči, Zelezničar Gusti, Celje, 14½ sek., 3. Proselc Valerija, Celje, 14½ sek.

Zoga s pentljo, 2 kg težka: 1. Luznik Zorana, Celje, 26 m, 2. Križmanič Milka, Celje, 23-75 m, 3. Jelen Stana, Celje, 23 m.

Te vrste tekme so se oziroma se še vrše u vseh župah, včlanjenih u JSS. Končne splošne rezultate bo izdal Savezni T. O. na podlagi rezultatov iz vseh žup.

Z ozirom na lepe uspehe, ki smo jih dosegli u nedelju, upamo, da bo naša župa zavzela častno mesto u tej tekmi.

ZUPNI PREDNJAČKI TEČAJ.

Z 21. oktobrom prične 10-nedeljski župni prednjački tečaj za člane in članice.

Društva smo u posebni okrožnici pozvali, da prijaviu udeležence do 10. oktobra.

Poudarjati veliko važnost in nujno potrebu takih tečajev se nam zdi odveć. Mnogo naših, zlasti podeželskih društva životari u prvi vrsti zaradi pomankanja vadiiteljev.

Bratje, sestre! Z ustanovitvijo župnega prednjačkoga tečaja Vam je dana prilika, da odpravite ta nedostatek.

Apeliramo na bratska društva ponovno, da se našem vabilu polnoštevilno odzovejo.

Župa Celje.

Iz sokolske župe — Kranj.

TEKME DRUŠTEV GORENJSKE SOKOLSKE ŽUPE U LAHKOATLETSKI.

V nedelju, dne 23. septembra, so se vršile u Kranju tekme društva Gorenjske sokolske župe u lahki atletiki. Tekme so se udeležila sokolska društva: Jesenice s člani u moškim naraščajem, Kranj s člani, članicama, moškim in ženskim naraščajem, Koroska Bela-Javornik s člani in članicama, Stražišče s člani u moškim naraščajem, Radovljica z moškim naraščajem in Škofja Loka s člani, članicama u moškim naraščajem. V celem se je udeležilo tekme 33 članov, 13 članice, 29 moškoga in 12 ženskoga naraščaja. Tekem se niso udeležila društva: Bled, Bohinjska Bistrica, Dražgoše, Gorenja vas, Mojstrana, Tržič in Zelezniki.

Člani in članice so tekmovali u peteroboju, in sicer u prostih vajah u skoku u višino z zaletom brez deske, u skoku u daljino z zaletom brez deske, u suvanju krogle in u teku na 100 m. Članice so tekmovalce u prostih vajah, u skoku u višino z zaletom brez deske, u skoku u daljino brez deske, u metanju žoge s pentljo ter u teku na 100 yardov. Moški in ženski naraščaj sta tekmovala u zase predpisanih tekmovalnih panogah, in sicer u vrstah in posameznikovo u vrstah.

Dan za tekme ni bil srečno izbran. Zadnjih 14 dni so ovirali temečljite priprave za tekme dež in tudi vedno krajši dnevi, na dan tekme same pa je bilo izredno slabo vreme in mraz. Bliznje hribe je zapadel sneg, tako da so se telovadci, ki so bili oblečeni u majice in dokolenice, tresli od mraza. Zaradi dežja i mraza rezultati u nekaterih panogah niso bili taki, kakor bi bili lahko pri drugih razmerah. Zlasti je zaradi tega trpela tekma u štafetnem teku, ker je držala progá po cestnem blatu ter je pri tem tekmovalcem zlasti na ovinkih jako

polzelo. Toda vkljub temu sta vladala med tekmovalci izredno dobro raspoloženje in popolna disciplina, tako da so se tekme navzlic dežju izvele do konca. Tekmam je prisostvovalo izredno veliko število občinstva, ki se je jako zanimalo za posamezne točke, zlasti za skok u višino in daljino.

Rezultati tekem so: Člani peteroboj: 1. Kavčič Peter, Škofja Loka — 56 točk, 2. Schiffrer Zivko, Kranj — 49½ točk, 3. Kavčič Pavel, Škofja Loka — 48 točk.

Člani proste vaje: 1. Bahovec Tone, Škofja Loka — 10 točk, 2. Valenčič Boris, Kranj — 9½ točk, 3. Kavčič Peter, Škofja Loka — 9½ točk.

Skok u višino z zaletom brez deske: 1. Schiffrer Zivko, Kranj, Zaletel Tine, Škofje Loka, Kavčič Peter, Škofja Loka — vsi 150 cm, 2. Kobi Mirko, Kranj, Kavčič Pavel, Škofja Loka, Jane Adrijan, Kranj — vsi 145 cm, 3. Valenčič Boris, Kranj, Valenčič Ivo, Kranj, Valenčič Demeter, Kranj, Vrančičar Ivo, Škofja Loka — vsi 140 cm.

Skok u daljino z zaletom brez deske: 1. Schiffrer Zivko, Kranj — 5 m 82 cm, 2. Kavčič Pavel, Škofja Loka — 5 m 40 cm, 3. Kavčič Peter, Škofja Loka — 5 m 37 cm.

Suvanje krogle: 1. Kavčič Peter, Škofja Loka — 9 m 50 cm, 2. Schiffrer Zivko, Kranj — 9 m 25 cm, 3. Valenčič Boris, Kranj — 8 m 70 cm.

Tek na 100 m: 1. Kavčič Pavel, Škofja Loka — 12 sekund, 2. Kavčič Peter, Škofja Loka — 12½ sek., 3. Zaletel Tine, Škofja Loka 12½ sek.

Članice peteroboj: 1. Kostlova Pavla, Kranj — 34-75 točk, 2. Vrtačnikova Justina, Škofja Loka — 33-25 točk, 3. Beatina Milvana, Kranj — 30-75 točk.

Posamezniki moškoga naraščaja, višji oddelek: 1. Vrančičar Drago, Škofja Loka — 54 točk, 2. Jesenovec Stanko, Škofja Loka — 52-50 točk, 3. Pezdil Jože, Radovljica — 48-75 od 60 dosegljivih točk.

Vrsta moškoga naraščaja, nižji oddelek: 1. Jesenice — 299 točk, 2. Kranj I. — 284-5 točk, 3. Kranj II. — 284 točk.

Posamezniki moškoga naraščaja, nižji oddelek: 1. Eržen Valter, Kranj — 56-50 točk, 2. Jakše Anton, Kranj — 56 točk, 3. Razinger Jaromir, Radovljica — 54 od 60 dosegljivih točk.

Posameznice ženskoga naraščaja, višji oddelek: 1. Nučičeva Sonja, Kranj — 41 točk, 2. Florjancičeva Anica in Jakšcova Štefka, Kranj — obe po 31 točk, 3. Azmanova Zdenka, Kranj — 27 točk.

Posameznice ženskoga naraščaja, nižji oddelek: 1. Staničeva Slavka, Kranj — 27 točk, 2. Šmajdekova Jožica, Kranj — 23 točk, 3. Azmanova Kusamila, Kranj — 18 točk.

Tekme društvenih vrst u štafetnem teku 4x100 m so se udeležila društva: Koroska Bela-Javornik, Jesenice, Kranj s tremi vrstama, Škofja Loka in Stražišče; člani: 1. Škofja Loka — u času 59½, 2. Jesenice — u času 61½, 3. dve vrsti iz Kranja — u času 61½.

Pri tekmi moškoga naraščaja: 1. Jesenice — u času 66½, 2. Stražišče — u času 66½, 3. Kranj — u času 67½.

Popoldanski javni nastop, ki so mu prisostvovali načelnik JSS brat dr. Viktor Murnik ter številno občinstvo, je prav lepo uspel. Nastopilo je več vrst u raznim panogama lahke atletike in tudi na orodju. Posebno pozornost je zbujala vrsta telovadcev, sestavljena iz društva Jesenice, Koroska Bela-Javornik i Škofja Loka, v skoku ob palici u višino ter vrsta Sokola iz Stražišča na drogu. Jako su ugajale tudi raznotere igre dece kranjskoga Sokola. Članice su nastopile s skopljanjskim prostimi vajama.

S posebnimi točkama sta nastopili društvi Kranj i Jesenice.

M. Sušnik.

Iz sokolske župe — Bjelovar.

III. PREDNJAČKI TEČAJ SOK. ŽUPE U BJELOVARU.

Treći naš prednjački tečaj otpočeo je 23. o. m. i trajaoe do 7. X. Učesnika u tečaju ima ukupno 14, i to iz Bjelovara 9 (2 sestre), Novih Pavljana 1, Virovitice 1, Garešnice 1, Grubišnog Polja 1 i Đulovca (odsek društva Daruvar) 1.

Tečaj je odborska sednica župe jednoglasno proglasila obaveznom za sva društva, ali nisu sva udovoljila obavezi. Na njihovu je štetu, ali i na štetu razvoja Sokolstva.

Sam tečaj održava se u nadograđenoj dvorani Sok. društva u Bjelovaru. Radi se od 9.—12., 3.—6. i 7.—10. sati — 9 sati dnevno. Tečajnici su podeljeni u 3 grupe, jedni polaze ceo dan, drugi popodne i uveće, a treći samo uveće. Tako su i udešena predavanja. Predavači su župski funkcionari, a povrh toga i brat Ban, savezni prednjak.

Proći će sav materijal, propisan za ispit za župske prednjake, a praktički rad obuhvatiće i rad u kategorijama bjelovarskog društva.

Taj tečaj treba da stvori u bjelovarskoj župi novi zbor prednjaka, koji će svojim delom uneti duh života, ne životinjska u naša društva.



Mnoštvo naroda, kod svečanog otkrića spomenika kralju Petru Velikom Oslobođiocu i Herecegovačkim ustašama.

Neizmerno klicanje, mahanje hiljada ruka u znak najveće narodne razdraganosti i sreće popratilo je njegov govor, koji je pre bio ispoved celokupnog naroda, nego jedna osamljena vatrena reč sokolskog radnika.

Zatim se pet Ustaša okreću svaki svojoj četi sokolskoj i predajući zastave zastavnicama, rekoše: »Evo ti zastava barjaktare i dok si živ čuvaj čast i obraz Sokolstva, Kralja i Otadžbine«. Barjaktari primaju zastave iz starih ruku i zaklinju se da će zavet izvršiti.

Posle ove velike i od istorijskog značenja sokolske svečanosti, ogromna povorka naroda, koja je bila pri samom okupljanju povrstana u vidu kruga, krenula je kroz grad do spomenika Slobode. Na čelu povorke išli su Ustaše iz 1875. g. sa Krstašom barjakom, za njima dobrovoljci nevesinjski iz svetskoga rata, zatim So-

Osim toga, Sokolstvo vidi u njemu blagotvorno narodno lečilište i školu, pred kojim će se okrepjavati svi oni, koji su duhom klonuli i prestali verovati u iskonsku snagu i ideale našeg naroda, pa neka se uče od ovih naših velikana kako se radi, kako se beztelesno živi i umire za velike narodne ideale. Osobito neka dođu ovamo oni, koji imaju mnogo znanja ali malo srca i vere pa neka vide kako je ovaj herecegovački ustaša bez znanja i pismenosti stvarao iz ništa velika dela.

U ovom velikom slavlju koga istorija ne pamti, svi smo mi srećni pa i duše mrtvih ustaša su srećne i zadovoljne, jer duhovnim očima danas vide ostvarene večne ideale. Vide ceo okupljen narod na čelu sa predstavnicima naše Otadžbine, vide predstavnike naše slavom ovenčane vojske, vide još žive svoje ratne drugove kao

Iz sokolske župe — Maribor.

J. SERNEC, MARIBOR:

Manjšinsko delo.

(Konec.)

Zupa pokr. Maribor mu je podarila za ta sklad l. 1925. 1000 Din in l. 1926. in 1927. po 1500 Din ter je določila znesek 1000 Din za podporo pri udeležbi prednjačnega tečaja JSS v letu 1928. Podarila mu je 10 strokovnih in 60 leposlovnih knjig ter mu poslala predavatelja.

V splošnem pa se podpira župa Maribor tudi ostala manjš. društva svojega področja z večjimi posojili proti razmeroma nizkemu obrestovanju in potom posredovanj za naselitev prednjačkov.

9. Manjš. dr. Gornja Radgona (red. čl. 36, članic 15, m. n. 9, ž. n. 5, m. d. 5, ž. d. 10) poseduje sicer Sok. dom ali še dolguje nanj 140.000 Din, zato rabi nujno denarne pomoči Društvo razp. pelaga s knjižnico.

Zupa pokr. Beograd se je pozvala, da podpre društvo z zneskom 1000 Din, da mu s tem omogoči udeležbo pri letošnjem prednjačnem tečaju JSS.

10. Manjš. dr. Murska Sobota (red. čl. 92, članic 24, m. n. 15, ž. n. 14, m. d. 20, ž. d. 10) poseduje knjižnico, vendar rabi gnotne podpore za opremo telovadnice.

Zupa pokrov. Zagreb se je pozvala za enako podporo kakor pokroviteljica pod 9.

11. Manjš. dr. Beltinci (red. članov 24, članic 15) potrebuje kot mlado društvo podpore za orodje in knjižnico.

Zupa pokrov. Tuzla mu je letos poslala 670 Din podpore za udeležbo pri prednjačnem tečaju JSS ter mu je podarila za knjižnico tri letnike svojega vestnika in 2 župni ediciji.

12. Za manjš. dr. Dol. Lendavo, ki je na madžarsko-narodni meji ter posega telovadnice in orodja, se je napisal Savez, da mu določi župo pokrov. Sarajevo.

Ker je v naši obmejni župi Maribor včlanjenih toliko manjš. društev, je ona v kritje njihovih potreb izposlovala od Saveza ugodnosti pri razp. čevanju Saveznega manjšin. kolka.

Pri sestanku odposlanec manjš. društev Mariborske župe ter odposlanca manjš. odseka Celjske župe dne 27. maja 1928 so se razdelile manjš. društvom vpraševalne pole glede njihovega stanja in potreb, ki pa večinoma še niso vrnjene; na podlagi poročil manjš. društev so se tedaj pretresala splošna in lokalna vprašanja.

Iz poročila odposlanca manjš. odseka Celjske župe se posnema, da ima ona v svojem okolišu eno lastno manjš. društvo — Rogatec, ki ima 36 rednih članov, kjer pa za sedaj dejansko izvršujeta telovadbo moški in ženski naraščaj. Pač pa sta se ustanovila sok. knjižnica, katero Celjska župa primerno podpira, ter gledališki oder.

Med drugimi predlogi so si navzočini posebno osvojili predlog celjskega odposlanca, po katerem se naj Savez naprosi, da določi l. XII. 1928 kot nabitralni dan za knjige v prid manjš. društev po celem okolišu JSS in da se naj takrat tudi nabirajo pismeni sestavki predavanj v korist manjš. društev.

Glede na dejstvo, da je glavna skupščina JSS v Kragujevcu z dne 18. marca 1928 sklenila, da si mora vsaka župa ustanoviti svoj lastni manjšinski odsek — je upravičeno pričakovati večjega razmaha v nadaljnjem manjšinskem delovanju JSS.

Če se manjš. delovanje JSS primerja z onim Češkoslovaškega Sok. Saveza, se razvidi, koliko dela je še treba in v kateri pravci ga je treba usmeriti pri nas, da nam rodi primerne uspehe.

Češkoslov. Sok. Savez — ČOS, kojega ustanovitev je že imela v sebi smoter narodno obrambnega podviga, si je tudi vzorno uredil svojo manjšinsko organizacijo.

ČOS ima 41 žup pokroviteljic (ochraniteljic) in sicer 20 na Češkem, 12 na Moravskem, 1 na Šleskem in 6 na Slovaškem; nadalje 1 podkarpatško župo (s 160 društvih in 16.000 člani) ter 1 avstrijsko.

Dočim naš JSS še nima svojega manjš. sklada, ima ČOS svoj takozv. Narodni sklad že od l. 1910. Iz njega se je darovalo za sok. domove do sedaj vsega skupaj 1.050.000 Kč in od tega po prevratu 860.000 Kč. Ta darila pa so odvisna od event. priporočila župe, katera ga šele oddaje na podlagi načrta in proračuna stavbo vodečega

Res je sicer, da so se z ustanovitvijo naše narodne države narodnostne razmere precej izpremenile; v kljub temu pa ne smemo nikoli pozabiti, da se naš človek zaradi svojega tisočletnega narodnega robstva po večini niti ne zaveda moralne in gospodarske koristi dosežene narodne svobode in da tvori zaradi tega v narodno mešanih krajih, katerih je v naši državi več kakor se domneva — raznarodovanje našega pogosto gospodarsko odvisnega življa še vedno veliko nevarnost za naš narod in državo. Učenje pri izkušenih manjš. bojovníkih kakor so Čehi nam torej le more biti v korist.

manjš. društva (tzv. jednota sveženka). Za Narodni sklad ČOS je moral poprej plačevati vsak član Sokola po 20 čhl letno; sedaj so se ti prispevki zvišali na 50 čhl letno; nadalje ima ČOS od leta 1925. naprej tudi še sklad Vaelava Kukana (zaslužnega sok. delavca), ki je določen v pomoč naraščaja in dece ter se je z njegovimi pomočki podpiral naraščaj z denarjem, knjigami in telov. kroji ter sploh oblačilo več kot 80 otrok.

Manjš. fonde pa imajo tudi župe, kakor n. pr. »Komensky« za tešinsko, župa »Miličeva« za Ostravo in župa »Husova« v Budjevicah.

V ČOS znaša število narodno ogozrenih društev 300.

Na zboru manjš. žup dne 16. marca 1928 se je sprejel predlog, da naj v bodoče prispeva vsak zavedni češki človek za Narodni sklad ČOS po 1 Kč letno, da naj prireditelj vsak diletantski oder letno po eno predstavo v korist imenovanega sklada in da naj žrtvuje vsako češko društvo posebno pa sokolsko društvo letno po eno vezano knjigo za knjižnico manjš. društev. V svrhu pospešitve nabiralne akcije se dajejo darovalcem posebne diplome kot potrdila o sprejemu darov. Manjš. društva se tudi podpirajo s posredovanjem pri nakupu zemljišč in pri naselitvah sok. delavcev.

V splošnem je pri Čehih prodrlo prepričanje, ki je prišlo še tudi posebej do izraza na omenjenem zboru manjš. žup, da manjšinskega dela nikakor ne more opravljati samo Sokol, vsled česar se ni samo zahtevalo, da bodi vsak član Sokola tudi član v njegovem okolišu se nahajajoče manjš. organizacije, temveč da se ima manjš. delo vobče kolikor mogoče opravljati v sporazumu s temi organizacijami.

Med tem, ko so si Čehi s svojo narodno delavnostjo in vztrajnostjo ustanovili celo vrsto takih organizacij, katere tudi še sedaj marljivo vzdržujejo, kakor l. na severu Narodni jednota Severočeská (NJS), 2. za jug Narodni jednota Pošumavská (NJP), 3. za severovzhod Narodni jednota pro Severovychod Moravy, 4. nadalje Narodni jednota pro Severozapadu Moravy, 5. Maticе osvety lidové na Tešinskem in razen Ustředni Maticе Skolské vse polno lokalnih Matic z narodno-obrambnimi smotri — se smatra pri nas vse drugo važnejšim od narodno-obrambnega dela.

Da je to naše stališče napačno, nam izpričuje najbolje kot vzorni vodja svojega naroda vsesplošno priznani

predsednik ČSR dr. Masaryk, ki je vedno propagiral — posebno manjšinskemu delu odgovarjajoče načelo: »mala práce«, to je podrobno delo, ki naj z neugnano vztrajnostjo končno dovede do velikega cilja: popolne narodne samostalnosti. Saj si more tudi le oni narod, ki stalno deluje borbeno v ta namen, da si ohrani svoje narodne in državne pravice, vsak čas in tudi primerno varovati svoje lastne interese! — Svarilo nam bodi Rusija, ki skoraj ni imela nobenih nacionalnih organizacij in je zaradi tega tudi pri prvem resnem spopadu s sosedi narodno propadla.

PRVI JAVNI DRUŠTVENI NASTOP.

Vuhred-Marenberg. Dne 7. septembra t. l. je prireditelj tukajšnje sokolske društvo svoj prvi društveni nastop. — Pokazali so, da so se mnogo tudili, a bili so tudi nedostatki, ki morajo pri bodočih nastopih izginjati.

Vse delo je slonelo na bratu starosti ing. Paherniku in br. nač. Mravljaku, ki sta tudi storila vse, da se povzdigne to slavje. — V pomoč so jim bili bratje in prav požrtvovalne sestre, ki so pri zabavi tudi štregle gostom v šotorih.

Vsa prireditve se je otvorila s telovadnim nastopom, ki je bil tudi bistvo prireditve. Izmed nastopajočih bi bilo pripomniti, da so sodelovali v velikem številu Mutčani. Poleg tega je nastopila tudi vzorna vrsta »Mariborskega sokolskega društva« na orodju.

Nekaj pripomb k posameznim točkam! Moška deca je pokazala z župnimi prostimi vajami sicer mnogo vaje, a želiti bi bilo, da se vadijo vaje natančno po besedilu. Ako bo vsak prednjak to upošteval, bo izpadlo vsako nesporazumljenje med prednjaki, pa tudi deca iz drugih društev bo z večjo sigurnostjo nastopala, kakor doslej.

Prav neprimeren nastop je bil boks, ki ga je izvajala istotako deca. Deca nima niti veselja, niti sposobnosti za izvajanje takih vaj. Z deca naj se rajše goje igre in raznoterosti, ki so otroškemu telesu najprimernejše in vzbujajo mnogo veselja, obenem pa pravilno obzavajajo mlado telo.

Zenska deca je svoje vaje s cvetkami prav dobro in skladno izvedla. Tudi število je bilo prav zadovoljivo. Vaje s palicami (moška deca) so v celoti zadovoljile.

Člani (savezne vaje) so izvedli skladno. Korakanje pri prihodu in od-

hodu pa bodi vselej strumno. Pri telovadcih, od katerih smo vajeni sigurnega in lepega izvajanja, tokrat nismo videli.

Članice so bile v dobri formi, gibi lepo in primerno izvedeni.

Orodna telovadba je obsegala 2 točki. Domačini združeni z brati iz Mute so nastopili na visoki bradlji. Pri sestavljanju vrste bi se morali ozirati tudi na število. Vrsta obsegaj 6, 7, kvečjemu 8 telovadcev, nikakor pa 10, 12 ali celo več. Vaje so bile lahke. Opaziti je bilo le preveč enoličnosti. Izvedli so štiri vaje. Prihodnjij manj, pa bolj.

Na drogu in bradlji je nastopila vrsta iz Maribora s svojo znano sigurnostjo in eleganco. Ta vrsta je jako poživila nastop.

Mnogo smeha je vzbudila vrsta moške dece v vrečah, le žal, da je točka trajala kratko časa. Bolje bi bilo, če bi se kombiniralo tek preko ovir in tek v vrečah. Deca bi našla več zaposlitve, pa tudi vzgojna vrednost je neprimerno večja.

Po nastopu se je vršila veselica na prostoru br. starosti; pred početkom veselice pa je br. starosta pozdravil v imenu društva vse goste z željo, da bi še v večjem številu prihajali v ogroženi Vuhred, telovadecem pa je položil na srce znani rek: »Večni nemir in večna nezadovoljnost!« Zdravo!

M. V.

K POROČILU O 25-LETNICI SOKOLSKEGA DRUŠTVA V LJUTOMERU.

Brat poročevalce naj dovoli, da resnici in telovadkam na ljubo popravim njegov izraz glede prekinjenja nastopa članic na akademiji 14. avgusta t. l. — Ni bila »nepripravljenost« vzrok prekinitve, saj so bile članice dobro pripravljene, kar svedoči generalka. — Vzrok je bil ta, da se zaradi oddaljenosti nastopajoče vrste od klavirja v 3. delu (popolnoma v ozadju pri zavesi globok predklon) ni moglo obdržati štetja taktov, ker ni bilo slišati godbe — in zato je prišla izvedba iz takta. Pri generalki je bilo štetje nastopajočih samih glasno, kar je pri nastopu na akademiji kot neestetično odpadlo — žal — točki v škodo! — Pogrešalo se je pač glasno štetje taktov izza kulis — glavna opora nastopajočim — to bi ne smelo izostati! V prihodnje tudi temu več pažnje in skrbljivosti!

M. Severjeva, načelnica.

MALI OGLASI

Oglase prima po naplati uprava Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Svaka reč pri svakom objavljivanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Znamenita povest v slovenskem prevodu!

Sokolskim mladinskim knjižnicam priporočamo: Swift-Flere, Guliverjeva potovanja. (Liliputanci). Bogato ilustrirano. Vez. Din 42.—. Naročila izvršuje Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Za zdravje sokolske mladine!

V vsaki sokolski mladinski knjižnici mora biti knjižica: Dr. Ivan Robida, Da ste mi zdravi, dragi otroci! Broš. Din 3. Ljubke povesti, ki obravnavajo razna poglavja iz zdravstva. — Naročila na založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Sokolom sadjarjem

priporočamo iz lastne založbe bogato ilustrirano knjigo: Belle, Sadjarstvo. Vez. Din 64.—. Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Za francoski jezik.

Vsem, ki se zanimajo za francosčino, priporočamo iz svoje založbe: Brežnik, Francosko-slovensko-nemška konverzacija. V platno vez. Din 35.—. Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

FR SLAMIČ, LJUBLJANA
GOSPOVETSKA CESTA ŠT. 6
priporoča fine mesne izdelke, vsakovrstno sveže meso, perutnino, divjačino ter izborne mesne konzerve in pastete.
TELEFON 29-73 - NIZKE CENE!

Zajtrkovalnica AL. Ščurk
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže delikatesne izdelke ter pristna domača in tuja vina.

ALOJZ FUCHS - JUVELIR
LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA UL. 6
priporoča bogato zalogo zlatnine, ur in srebrnine. Popravila v lastni delavnici točno in solidno.

ALB. RUTAR PUŠKAR
CELJE, Slomškov trg 4
priporoča vsakovrstno lovsko in žepno orožje, municijo in vse lovške potrebščine.

Ivan More sodavičar
Kladezna ulica 19
Ljubljana

Priporočamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА БРАНКО ПАЛЧИЋ
ЗАГРЕБ, Куковићева ул. 13
Главни добављач Југословенског Соколског Савеза
Бројовни наслов: Трикотажа Загреб
Израђујем све врсте соколских потрештина за јавни и излетни наступ чланова, чланица, нараштаја и дене тачно по пропису Ј. С. С. Надаље преузима израду свакорисне трикотаже за властиту и туђи рачун. — Надаље препоручам се браћи за израду најсопернијих цивилних одела, која по најновијем кроју израђујем у властитој радници.

Vkuhavajte v **WECK-ovih** časah, ki jih uporabljajo naše gospodinjice že desetletja in so se izkazale za najboljše. Tovarniška zaloga za Jugoslavijo pri tt. FRUCTUS, Ljubljana KREKOV TRG 101

Vezava vsakovrstnih knjig najceneje pri **H. Zupanu** LJUBLJANA Gradišče št. 10. Solidna in točna izvršitev.

KLIŠEJE
IZDELUJE SOLIDNO
VSEH Vrst PO FOTOGRAFIJAH
ALI RISAN-V ENI ALI VEČ BARVAH
KONKURENČNE CENE
REMIGRATOR STOLEU LJUBLJANA
DILMANTNOVA ULICA ŠT. 10

ŽELJEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan
Brzovjavna adresa: Željezara Vareš
Telefoni interurban broj: 2, 3, 4 i 5



Salonska peč za ugljen.

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanom sadržinom željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim ugljem za lijevanice. Belo željezo i besemersko željezo za čelik.

Metalni odljevi: od bronza, mjedi, bakra, aluminija - sirovo i apretirano. Specialni fosforni bronza za velika naprežanja.

Strojni delovi: za svakovrstnu industriju. — Kompletne transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljev, kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane ograde itd.

Trgovački ljev: specijalni ljev otporan protiv vatre i kiselinama. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, slogovi (Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim radionicama.

ZAHTIJEVAJTE POSVUDA: BATTLE AXE JAMAICA RUM



Najlepša gledališka igra za 1. december:

**IGOR VIDIC,
AVE PATRIA!**

Lirična epopeja v treh slikah s predigro in končno alegorijo.

Izvod 8 Din. — Naročila pri založbi: Učiteljska knjigarna v Ljubljani

**M. TIČAR
LJUBLJANA**

veletrgovina s papirjem in pisarniški potrebščinami na malo na veliko

priloga cenj. društvom svojo bogato zalogo najrazličnejših karnevalskih predmetov kakor: konfeti, serpentine, guirlande, kotiljone, krep-papir etc., po najnižjih konkurenčnih cenah! **Zahtevajte ponudbe!**

KAREL HLUPIČ

STRUGARSKI MOJSTER

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA C. 16

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela; n. pr.: stojala, električne lestence, kije za telovadbo, krogle i. t. d., i. t. d.

**Oružje - municija
za lov, šport i obranu**

u svim svetskimi fabrikatima. Preporuča veliki izbor preciznih flobert pušaka počam od 260 D.

FR. ŠEVČIK LJUBLJANA

Za veliki cenik poslati 5 Din u poš. markama

Mestna hranilnica ljubljanska

Ustanov. l. 1889. (Gradska štedionica).

TELEFON ŠTEV. 2016

POŠTNI ČEK 10.533

Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev. Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Dobra vina, domačo gnjat, salame in kranjske klobase priporoča gostilna

IVAN BRICELJ
v Štepanji vasi pri Ljubljani.
Na Planju.

Priporoča se najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica

IVAN BRICELJ
Ljubljana, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerno.



Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelki za popolno popravilo, emajljanje in pomikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. — Ceniki franko.



„TRIBUNA“ F. B. L.
Tvornica dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4

Stara renomirana tvrdka

M. URBAS

LJUBLJANA, Slomškova ul. 13 (poleg mestne elektrarne)

Izdelovanje pristnih kranjskih klobas

Razpošilja od 5 kg naprej v vsaki množini po najnižji ceni



TVORNICA

„DISKOBOLOS“

STANE VIDMAR nasl. AVGUST KOZMAN

LJUBLJANA, Sv. PETRA C. 75

Vhod Vidovdanska
cesta št. 22—24

Telefon št. 2890

PRVA JUGOSLOVANSKA TVORNICA

telovadnega, sportnega in gasilnega orodja in potrebščin. Zimsko-sportne potrebščine. Lestve vseh vrst.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin: Tavčarjeva ulica št. 1

**Ob desetletnici
naše države**

priporočamo sokolskim društvom iz lastne založbe:

Vitko Jelenc, 1914—1918. Spomini jugoslovenskega dobrovoljca. Vez. Din 26.—

Ivan Matičič, Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov. Vez. Din 36.—

Ivan Matičič, V robstvu. Roman tuge in boli. Vez. Din 40.—

Rado Pavlič, Ljubezen in sovražstvo. Slike iz svetovne vojne. Vez. Din 30.—

Direktna naročila sprejema založnica

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

**Cvetičarna
Ant. Bajec
Ljubljana
Pod Trančo 2**

Telefon št 3222

**ŠTAMPILJE
ETIKETE
REZBARSTVO**



LJUBLJANA
Sv. Petra c. 13.

PISARNA Jugoslovenskog Sokolskog Saveza u Ljubljani preporuča svoje bogato skladište **stručnih knjiga, diploma, nota, tiskanica i t. d.** Cenik u Sokolskom kalendaru 1928.

CELJSKA POSOJILNICA, d. d.

V CELJU

V LASTNI PALAČI „NARODNI DOM“

STANJE GLAVNICE IN REZERV NAD 8,000.000 DIN
STANJE HRANILNIH VLOG NAD 65,000.000 DIN

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi zanje najbolje obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse bančne, kreditne in posojilne posle. — Kupuje in prodaja devize in valute. —

PODRUŽNICA V MARIBORU IN ŠOŠTANJU

**Pri nakupu različnega oblačilnega
blaga se blagovolite poslužiti**

VELETRGOVINE

**A. E. SKABERNÉ
LJUBLJANA**

МЕДИЋ-ЦАНКЛ

tvornice uља, firnaјza, лакова и боја
ДРУШТВО СА О. Ј.

Централа у Љубљани. — Власник Фрањо Медић
Творнице: ЉУБЉАНА-МЕДВОДЕ. Подружнице
и стоваришта: Марибор и Нови Сад

ВЛАСТИТИ ДОМАЋИ ПРОИЗВОДИ:

ланено уље, фирнајз, све врсти лакова, емајлно-лакастих и уљених боја. Хемијско чисте и хемијско улепшане као и обичне земљане боје свију врсти и нијанса, кистова, стакларског кита итд. марке „МЕРАКЛ“ за обрт, трговину и индустрију, за железнице, поморство и ваздухопловство

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ

ТАЧНА И СОЛИДНА ПОСЛУГА

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. ★ SUŠAK

Interurbani telefoni: broj 2-36 i 2-37

Brzjavi: JADROPLOV

sa svojih 60 parobroda podržava službu na 47 redovitih pruga, uzduž cijele domaće obale, Albanije, Grčke i Turske do Smirne, u vezi sa Rijekom, Trstom i Venecijom. — Sva točna kretanja parobroda razabiru se iz plovidbenog reda, kojega društvo šalje na zahtev badava. — Društvo ima u Sušaku vlastiti odpremni ured (Speditions bureau).